

**Bisbat de
Sant Feliu de
Llobregat**

BUTLLETÍ

[26]

Març - Abril 2009

Nou Tanatori Mémora Esplugues
C/ Sant Gabriel, 78-80
08950 Esplugues de Llobregat
Barcelona
Tel. 934 700 895

Tanatori Mémora de Molins de Rei
C/ Rector Colom, 1
08750 Molins de Rei
Barcelona
Tel. 936 687 961

**un concepte
funerari
en constant
evolució i
respectant sempre
a les persones
i el seu entorn**

Tanatori Mémora Esplugues de Llobregat

Tanatori Mémora Molins de Rei

Barcelona - Baix Llobregat - Bages

Tanatori Mémora de Molins de Rei
Tanatori Mémora d'Esplugues
Tanatori Fontal de Manresa
Tanatori de Navàs
Tanatori de Súria
Tanatori de Balsareny

902 231 132
www.memora.es

SERVEI PERMANENT 24 HORES
934 700 895

BUTLLETÍ OFICIAL DEL
BISBAT DE SANT FELIU
DE LLOBREGAT

EDICIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General

REDACCIÓ

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Delegació Diocesana
de Mitjans de Comunicació Social

Pl. de la Vila 11, 1r.

08980 Sant Feliu de Llobregat

Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31

butlleti@bisbatsantfeliu.cat

www.bisbatsantfeliu.org

Subscripció anual: 20 euros

Les subscripcions anuals es consideren per any natural

Disseny gràfic: Estudi Lluís Torres. Castellbisbal

Maquetació i Impressió: T.G.A, S.L. Barcelona

Dipòsit Legal: DLB 27939-2005

Í

T

BISBAT DE **E**

SANT FELIU DE

LLOBREGAT **L**

L

T

U

B

NÚM 26 (2009)
30 D'ABRIL
DE 2009

SUMARI

71 Església Diocesana**72 Decrets**

72 *Decret sobre l'augment de la retribució dels preveres i diaques*

72 *Decret de l'erecció de la nova Parròquia de Crist Salvador*

74 Nomenaments parroquials**74 Comunicats i notes de premsa**

74 *Taula rodona "Fer front a la crisi" a Viladecans*

75 *Taula rodona "Fer front a la crisi" a Vilanova i la Geltrú*

76 Escrits dominicals

76 *El camí vers l'interior (1-3-2009)*

77 *La descoberta de la realitat (8-3-2009)*

78 *És possible el perdó? (15-3-2009)*

79 *La font pregona del perdó (22-3-2009)*

80 *La litúrgia del perdó (29-3-2009)*

81 *La profunditat de la vida (5-4-2009)*

82 *L'amor que ressuscita (12-4-2009)*

83 *Les vinyes de mossèn Aragonès (19-4-2009)*

84 *Llum de tota llum (26-4-2009)*

85 Crònica diocesana

85 *MARÇ*

88 *ABRIL*

90 Visites Pastorals

90 *Conclusions de la Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia*

95 Homilies

95 *Missa Crismal*

98 Articles i altres escrits

98 *Article per a la revista Àgora, març 2009: "¿Es posible la reconciliación?"*

101 *Article del bisbe Agustí, publicat a la revista Catalunya Cristiana: "Comunió impossible?"*

102 *Carta als participants a la trobada d'esplais del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, a Montserrat*

103 Delegacions**103 LITÚRGIA I PASTORAL SAGRAMENTAL**

103 *La Paraula de Déu en la litúrgia*

104 CATEQUESI

104 *Ritus d'elecció*

105 VIDA CONSAGRADA

105 *Crònica febrer-abril*

109 NECROLÒGIQUES**109 PASTORAL VOCACIONAL**

109 *Carta enviada a les parròquies, de les delegacions de Pastoral Vocacional i de Vida Consagrada*

111 PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA**112 Comunicats**

112 *Defunció de Mn. Antoni Figuerola Damunt*

112 *Crònica de l'ordenació episcopal de Mons. Sebastià Taltavull*

115 CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

116 Crònica

116 *Concessió de la Creu de Sant Jordi*

117 CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

118 Comunicats

118 «*La verdadera justicia: proteger la vida dels que naixeran i ajudar les mares*»

123 SANTA SEU

124 Decrets

124 *Indulgències en ocasió de l'Any Sacerdotal*

126 Documents

126 *Comunicat de convocatòria de l'Any Sacerdotal*

126 *Discurs del papa Benet XVI als participants en la Plenària de la Congregació per al Clergat*

128 *Missatge Urbi et orbi de Benet XVI, Pasqua 2009*

130 *Carta de Benet XVI als bisbes de l'Església Catòlica referent a la remissió de l'excomunió dels quatre bisbes consagrats per l'arquebisbe Lefebvre*

135 ALTRES INFORMACIONS

136 Espiritualitat

136 *Conferència del P. Abat de Montserrat, Josep Maria Soler, en la trobada de sacerdots del bisbat de les vicaries del Penedès-Anoia-Garraf i Llobregat: "La simbologia de la celebració"*

Església diocesana

DECRETS

Decret sobre l'augment de la retribució dels preveres i diaques

DECRET 05/09.

Sant Feliu de Llobregat, 6-3-2009

Considerant la conveniència d'actualitzar les percepcions econòmiques dels preveres i diaques, segons les possibilitats del Fons Comú Diocesà de Sant Feliu de Llobregat.

D'acord amb els cànons 281 i 1274 del Codi de Dret Canònic, i havent realitzat les consultes oportunes;

PEL PRESENT decret disposem que aquest any, amb efecte des de primer de gener de 2009, d'acord amb les normes diocesanes sobre la retribució dels preveres i diaques, vigents al Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, i segons acord amb els bisbes de les diòcesis de la Província Eclesiàstica de Barcelona, sigui augmentat el valor del punt en un 5% (cinc per cent).

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i Canceller*

Decret de l'erecció de la nova Parròquia de Crist Salvador

DECRET 06/09.

Sant Feliu de Llobregat, 1-4-2009

Atesa la petició que ens han presentat el rector de la Parròquia de Santa Maria de Martorell, juntament amb l'arxiprest de Montserrat, sol·licitant la creació d'una nova parròquia sota l'advocació de Crist Salvador, que es formaria per la segregació d'una part del territori pertanyent a l'esmentada parròquia.

Atès que la creació d'aquesta nova parròquia resta plenament justificada per l'extensa demarcació territorial que té la Parròquia de Santa Maria.

Atès que ja existeix en l'anomenat barri de Buenos Aires, allunyat de l'església parroquial, un temple on fins ara ja existia una notable vida sacramental i pastoral.

Atès el parer favorable del vicari general i del vicari episcopal de la Vicaria del Llobregat que, juntament amb la comissió encarregada *ad casum*, han valorat la proposta presentada.

Resultant que, complint el que estableix el c. 515 paràgraf 2 del Codi de Dret Canònic, ha estat consultat el Consell Presbiteral en la reunió ordinària del dia 26 de febrer de 2009 i aquest ha donat el seu parer favorable sobre la projectada creació de la nova parròquia.

Considerant les raons pastorals al·legades i que és competència del bisbe diocesà erigir, suprimir o canviar les parròquies;

PEL PRESENT,

Desmembrem de la Parròquia de Santa Maria el territori que constituirà la nova parròquia;

Erigim canònicament la Parròquia de **CRIST SALVADOR**;

Assignem a la nova parròquia els límits: partint de la intersecció del riu Anoia amb el viaducte d'accés a l'autopista A-7, punt que coincideix amb el límit del terme de Martorell amb el de Castellví de Rosanes, se segueix per la llera del riu fins arribar, abans del pont de l'avinguda Pau Claris, al dret dels Jardins de J. Anselm Clavé. Pel límit sud d'aquests jardins es traça una recta fins al capdamunt de l'escala que des del Pavelló Esportiu baixa fins a l'avinguda Pau Claris. Seguint la tanca que separa el pavelló de l'IES Pompeu Fabra, s'arriba a l'avinguda Fèlix Duran i Cañameras. Des d'aquest punt es va fins a la cruïlla del carrer del Dr. Lluís Gaya. Se segueix l'eix d'aquest carrer fins a la plaça del Vi. Continuant pel carrer del Pintor Fortuny s'arriba al Carrer Pep Ventura i se segueix fins a la Plaça de Frederic Duran. Des d'aquest punt, seguint el carrer Compositor Joan Cererols, s'arriba a l'avinguda Pau Claris i seguint per l'eix de la carretera cap al nord, es continua fins a trobar el límit municipal amb Abrera. Aquest territori resta definit també amb els barris de Buenos Aires, Camí Fondo, Les Bòbiles i Torrent de Llops-Can Casas;

Declarem que els límits de la Parròquia de Santa Maria de l'Arxiprestat de Montserrat són els corresponents als barris de La Vila, Can Carreres i El Pla.

Que la dotació patrimonial de la Parròquia de Crist Salvador correspon al temple, sales parroquials i vivenda rectoral, així com tots els beneficis que se'n derivin.

Recomano vivament que aquesta desmembració de la Parròquia de Santa Maria i erecció de la Parròquia de Crist Salvador no impedeixi la mútua col·laboració.

Ho decreta i firma l'excel·lentíssim i reverendíssim senyor bisbe de Sant Feliu de Llobregat

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe,
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari general i Canceller*

NOMENAMENTS PARROQUIALS

- Mn. Rafael Maroto i Cifuentes ha estat nomenat rector de la Parròquia de Crist Salvador de Martorell –erigida canònicament per Decret núm. 06/09 el dia 1 d'abril de 2009– el 17 d'abril de 2009.
- Mn. Adolf Pujol Camprubí ha estat nomenat adscrit amb facultats de vicari de les parròquies de Sant Joan, de La Torre de Claramunt; Sant Martí de Carme; Sant Miquel d'Orpi; Sant Salvador, de Vilanova d'Espoia; Santa Maria, de Santa Maria de Miralles; Santa Maria, de Capellades, el 17 d'abril de 2009.
- Mn. Agustí Roig i Marcé ha estat nomenat vicari de les parròquies de la Santíssima Trinitat i Santa Maria de Vilafranca del Penedès, el 19 d'abril de 2009.
- P. Isidre Serdà i Masana, sdb, ha estat nomenat administrador parroquial de la Parròquia de Sant Martí, de Torrelles de Llobregat, el 19 d'abril de 2009.

COMUNICATS I NOTES DE PREMSA

Taula rodona "Fer front a la crisi" a Viladecans

Sant Feliu de Llobregat, 23-3-2009

"Es parla de la crisi com d'una fatalitat, com si la gent no hi poguéssim fer res, com si no hi hagués alternativa a la situació que ha donat peu a la crisi. Però nosaltres creiem que és possible FER FRONT A LA CRISI". Amb aquestes paraules, l'Equip de Pastoral Obrera de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat explica el perquè d'aquesta taula rodona, organitzada com a fòrum de debat per animar els agents socials a emprendre accions concretes de solidaritat i de canvi.

El proper divendres 27 de març, a les 19h, al Centre Cultural Sant Joan (c/ Pare Artigas, 2) de Viladecans, tindrà lloc aquesta taula rodona que reunirà els següents ponents:

- Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat
- Pilar Malla, síndica de greuges de Barcelona
- Toni Mora, secretari general de CCOO del Baix Llobregat
- Josep Bonastre, treballador d'una entitat financera
- Joan Torrents, conseller de Càritas Diocesana

L'objectiu de l'acte és trobar estratègies d'acció concretes davant la crisi, evitant que els més febles en paguin les conseqüències, treballant perquè el món econòmic i polític sigui socialment responsable i promovent els valors de la fraternitat i no els de l'avarícia.

Als orígens d'aquesta iniciativa de reflexió, diàleg i conscienciació hi ha la Carta Pastoral del bisbe Agustí "Davant la crisi econòmica", del passat mes de desembre, que aborda la situació analitzant les causes reals de la crisi, recordant principis fonamentals de la Doctrina Social de l'Església i convidant a exercir les "virtuts econòmiques". Podeu consultar íntegrament la Carta Pastoral a <http://www.bisbatsantfeliu.org/historia/2008/081206DavantLaCrisiEconomica.html> i també la nota de premsa que en resumeix els continguts a <http://www.bisbatsantfeliu.org/historia/2008/081206NotaCartaBisbeDavantCrisiEconomica.pdf>

Si esteu interessats a rebre més informació no dubteu a posar-vos en contacte amb aquesta delegació. Agraïrem confirmació d'assistència si voleu cobrir l'acte.

Taula rodona "Fer front a la crisi" a Vilanova i la Geltrú

Sant Feliu de Llobregat, 24-4-2009

"Es parla de la crisi com d'una fatalitat, com si la gent no hi poguéssim fer res, com si no hi hagués alternativa a la situació que ha donat peu a la crisi. Però nosaltres creiem que és possible FER FRONT A LA CRISI". Amb aquestes paraules, l'Equip de Pastoral Obrera de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat explica el perquè d'aquesta

taula rodona, en la seva segona edició, organitzada com a fòrum de debat per animar els agents socials a emprendre accions concretes de solidaritat i de canvi.

Després de l'èxit de participació de la primera taula rodona que va tenir lloc el 27 de març a Viladecans, el proper dimecres 29 d'abril tindrà lloc aquesta segona cita a la sala d'actes del Col·legi Santa Teresa (Rambla Principal 71) de Vilanova. Els ponents, renovats parcialment en aquesta ocasió, seran els següents:

- Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat
- Susanna Igual, directora de l'IES Lluç i Rafecas de Vilanova i la Geltrú
- Albert Rodríguez, secretari general de CCOO de l'Alt Penedès i el Garraf
- Jordi Jorba, treballador d'una entitat financera
- Joan Torrents, conseller de Càritas Diocesana

L'objectiu de l'acte és trobar estratègies d'acció concretes davant la crisi, evitant que els més febles en paguin les conseqüències, treballant perquè el món econòmic i polític sigui socialment responsable i promovent els valors de la fraternitat i no els de l'avarícia.

Als orígens d'aquesta iniciativa de reflexió, diàleg i conscienciació hi ha la Carta Pastoral del bisbe Agustí "Davant la crisi econòmica", del passat mes de desembre, que aborda la situació analitzant les causes reals de la crisi, recordant principis fonamentals de la Doctrina Social de l'Església i convidant a exercir les "virtuts econòmiques". Podeu consultar íntegrament la Carta Pastoral a <http://www.bisbatsantfeliu.org/historia/2008/081206DavantLaCrisiEconomica.html> i també la nota de premsa que en resumeix els con-

tinguts a <http://www.bisbatsantfeliu.org/historia/2008/081206NotaCartaBisbeDavantCrisiEconomica.pdf>

Si esteu interessats a rebre més informació no dubteu a posar-vos en contacte amb aquesta delegació. Agraïrem confirmació d'assistència si voleu cobrir l'acte.

ESCRITS DOMINICALS

El camí vers l'interior (1-3-2009)

Parlàvem de l'efecte terapèutic de la crisi: en el camí de la Quaresma pot significar un primer graó d'un procés de creixement. En efecte, la crisi ens permet assegurar que el nostre creixement no sigui en fals, ja que ens torna a la realitat. Com dèiem, les crisis "tenen la virtut d'aclarir la vista, posar al descobert tant el que hi ha, la vida tal com és, com el que som, el nostre vertader ésser".

Les persones som com les fruites que ha fabricat la sàvia natura. Les fruites tenen allò més valuós ben amagat i protegit. Han desenvolupat una pell, una closca, per tal que la llavor, i la polpa que l'acompanya, restin ben arrecerades de les possibles agressions exteriors. Quan fem servir la fruita pel conreu o l'aliment, sabem que cal trencar i separar la pell si volem obtenir-ne el millor benefici.

Així mateix nosaltres. Molt sovint vivim instal·lats en la superfície: anem fent, com si la imatge que donem, la nostra exterioritat, la dissimulació del nostre interior, pogués funcionar sempre. Però precisament allò que roman normalment amagat és més nostre, és la nostra veritat. I el moviment psicològic, conscient o no, que el manté amagat és, com en el cas dels fruits, un desig de "protegir-lo de les

agressions exteriors"; com una voluntat de preservar un espai d'intimitat i de llibertat, fora del domini aliè. De vegades també roman ignorat fins i tot per un mateix, distret amb les coses o temorenc de reconèixer el propi ésser.

Doncs bé, el que fa la crisi és trencar la closca protectora i treure la pell de l'aparença, de manera semblant a com fem amb la fruita per poder accedir a la llavor o a la polpa. Així, entenem el comportament terapèutic i educatiu de Déu amb el seu Poble: "El Senyor t'ha afligit i t'ha posat a prova per conèixer les inclinacions del teu cor" (*Dt 8,2*). No és que Déu ignori el que hi ha al nostre cor; sinó que som nosaltres els ignorants, i per molt que ens parlin i se'ns prediqui, fins que no passem per una situació crítica no ens adonem de la realitat. Podem anar fent el que "està bé", el que toca, el que la majoria de gent pensa que és bo: gestos solidaris, bones paraules, tolerància, comportament lliure, sensibilitat social... Fins i tot, en l'àmbit religiós, podem complir amb tot el que està manat... El cor, però, pot anar per un altre costat.

- El camí quaresmal comença amb un exercici d'humilitat i sinceritat, val a dir, de realisme valent. És quan vivim l'ensorrament de falses seguretats.
- Entrem així en el camí de la pedagogia divina: malauradament som d'aquella pasta que necessita experimentar la crisi per a acceptar la realitat tal com és.
- Aleshores maldem per "solucionar" la crisi. I tant de bo assolíssim les solucions adients. Però, haurem guarrit el cor?

El camí no ha fet més que començar. En l'horitzó hi ha una perspectiva encara més

profunda i apassionant. No sortim de les imatges botàniques i recordem aquelles paraules del Senyor: "Us ho ben asseguro, si el gra de blat, quan cau a la terra, no mor, queda ell tot sol, però si mor, dóna molt de fruit" (*Jn 12,24*).

La descoberta de la realitat (8-3-2009)

Molts cristians, especialment els membres de moviments d'Acció Catòlica, han mirat de créixer en la vida evangèlica practicant el mètode de la "revisió de vida". Era, més que un mètode, la manera de viure en permanent transformació, d'un mateix i del món, seguint el compromís evangèlic (Cardinj i la fundació de la JOC a Bèlgica en 1924).

La "revisió de vida" no és gens fàcil. El primer repte es troba al bell començament de la seva pràctica, és a dir, en el "veure", en l'esforç per copsar la realitat. I la dificultat radica en què la mirada sobre la realitat ha de ser objectiva i realista, però mai és completament asèptica. Volem dir que quan mirem el que passa a la vida, el que fem, el que som, ja ho estem interpretant, potser de manera inconscient. De fet els nostres ulls destrien el que veuen, es fixen en un esdeveniment o altre, en un aspecte o altre, segons tendències o interessos amagats. Sobre un mateix fet, com ara un delictes comès per un jove, no tenen la mateixa visió la seva mare i el jutge que ha de dictar sentència. En això s'ha d'anar molt en compte. Tan important és la realitat, la vida, com els ulls que la miren.

Aleshores, un cop hem descobert la realitat interior, personal o social, sigui per causa d'una crisi, sigui per un esforç d'interiorització i de sinceritat, què és

el que veiem? Quina realitat descobrim? Com és aquesta realitat? Què veuen els nostres ulls?

Sovint la descoberta esdevé sorprenent, preocupant i, fins i tot, esgarrifosa. La realitat és molt més negra del que pensàvem. La sinceritat i la transparència ens duen a reconèixer responsabilitats, intencions, interessos no fàcilment confessables. Tanmateix, roman el principi de la importància dels ulls. I aquí convé reproduir un text de J. Ratzinger abans de ser papa:

"És la vida mateixa de l'home, l'home vivent, l'home just, que constitueix l'adoració, el veritable culte ofert a Déu. L'existència de l'home, però, no esdevé vida, si no treu la seva forma (de viure) de la mirada que ell té sobre Déu. La funció del culte és precisament fer-nos entrar dins aquesta mirada i dur-nos a viure d'aquesta vida que glorifica Déu".

En les mirades ens juguem la salvació.

- Des del que som, talment, sense amagar res, anem a la litúrgia, potser a missa. Allà mirem Déu i, sobretot, ens deixem mirar per Déu.
- Mirar Déu des de la misèria és trobar la misericòrdia. Deixar-se mirar per Déu és veure's estimat infinitament.
- Sota aquesta mirada s'esdevé el misteri de l'acceptació humil, profunda, alliberadora, d'un mateix.

Només per aquest camí podem sobreviure, "suportar l'existència" amb realisme i amb esperança. I encara podem anar més enllà: podem fins i tot canviar la mateixa realitat, créixer, fer del món un lloc digne de l'home i digne de Déu... A la fi és el que Ell volia, d'ençà que va permetre la crisi, posant-nos davant els ulls la nostra pròpia realitat.

És possible el perdó? (15-3-2009)

Com anem dient, la descoberta de la realitat, el que som cadascun per dintre i el que és el món que ens envolta, s'ha de fer "sota la mirada de Déu" per tal que aquesta descoberta sigui veritablement alliberadora i no restem ofegats i abatuts pel pessimisme o la resignació. Així ho fem a la litúrgia. Cal recordar-ho a la Quaresma.

Però, què significa aquesta mirada? N'hi ha prou per guarir les ferides? No hi ha altres camins per reparar aquest món i viure amb lucidesa i esperança?

Fa un temps vaig rebre la invitació a escriure un article sobre "la reconciliació", a partir d'uns missatges de les Nacions Unides. La veritat és que aquests missatges em varen semblar paraules absolutament buides, com poesia purament formal, com un cant que sonava bé, però privat de força real. Per tal de complir aquell encàrrec, vaig recordar un recull de frases de personatges coneguts i admirats, que convidaven al perdó. Així, "venjant-se hom s'igualava al seu enemic; perdonant-lo, es mostra superior a ell" (Francis Bacon); "si no perdones per amor, perdona almenys per egoisme, pel teu propi benestar" (Dalai Lama); "ull per ull... al final tots cecs; perdonar és el valor dels valents" (Gandhi); "el perdó ens fa superiors als que ens injurien" (Napoleó); "qui no perdona a temps, pateix molt de temps" (Domenico Cieri). A aquesta llista afegia frases semblants, tretes del nostre llenguatge col·loquial: "no val la pena barallar-se", "avui per tu, demà per mi", "convé cedir avui un i demà l'altre", "la vida és un estira i arronsa", "m'agrada estar en pau amb tothom"... I recordava com els polítics promouen "negociacions de pau" i "diàleg entre cultures", amb l'objectiu que tothom

surti beneficiat d'un equilibri de forces i d'una coexistència pacífica....

Tot i reconèixer la utilitat de totes aquestes recomanacions, sobretot perquè estan ben dites i impressionen, no podia quedar satisfet, no podia resignar-me a un "perdó calculat", a una estratègia que mirava d'obtenir un benefici propi: ser més gran, trobar-se feliç, no patir, ser més valent... Hi ha un anunci oficial, a la televisió, que vol motivar a la col·laboració altruista com a voluntari, prometent "et sentiràs millor"...

La insatisfacció davant tota aquesta literatura prové, per una banda, d'una visió realista de la vida: potser molta gent en farà cas, però tots sabem que això de "sentir-se millor" caldria explicar-ho bé; de fet, molt sovint "treballar pels altres", com perdonar, comporta força sofriments. Per altra banda, mirant de compartir els sentiments del qui ha estat perdonat o ajudat, seria terrible que s'adonés que només ha estat una ocasió per tal que qui perdona o ajuda se senti bé. Per altra, tenim dintre un anhel profund de superar l'esperit negociador i utilitarista a la nostra convivència. A la fi, el perdó i l'acció pels altres han de néixer d'un altre lloc.

- Com aconseguir que el qui és perdonat no se senti humiliat?
- Com evitar que qui perdona no ho faci des d'una posició de superioritat?
- On pouar amor, sense que l'aigua s'esgoti?

Més encara, qui pot perdonar realment?...

La font pregona del perdó (22-3-2009)

Acabàvem la nostra reflexió amb interrogants, com qui no deixa de cercar respostes a la vida. "On pouar amor, sense que

l'aigua s'esgoti?... Més encara, qui pot perdonar realment?..." Són preguntes que neixen d'un inconformisme, d'un anhel cada cop més intens i profund d'autenticitat i de perfecció. El camí havia començat en la recerca de la manera com poder viure la descoberta de la realitat personal i social, que apareixia molt més fosca del que es podia pensar; concretament la manera com podríem fer front al mal, o superar-lo, mitjançant el perdó. I no acabava de convèncer l'apel·lació als avantatges que se segueixen de perdonar...

Quan deixem de mirar els problemes més importants de la vida només com si no existís cap altre esquema que "jo i el món, jo i les coses, jo i l'altre", aquells problemes no tenen resposta convincent. Hem de fer servir els nostres ulls, que són capaços de mirar més enllà i més amunt.

Jesús s'inventà un paràbola per explicar-ho. Sant Pere, que sempre mirava de fer entrar en raó el Mestre, per tal d'apaiagar l'efecte escandalós de les seves paraules, havia demanat quin era el límit del perdó al germà, qüestionant en el fons l'afirmació que Jesús havia fet, en el sentit que "al germà sempre l'havíem de perdonar, que el perdó no tenia límits". Aleshores Jesús va contar la paràbola del servent sense compassió: aquell servent al qual el rei havia perdonat un deute immens per compassió i que no havia estat capaç de perdonar al seu company un deute ben minso. "No t'havies de compadir del teu company, com jo m'havia compadit de tu?", li digué el rei (*Mt 18,33*). Què és el que hi ha a la base d'aquesta paràbola? Què és el que vol ensenyar?

- Quan el perdó es fa difícil, no puc mirar només el germà, a veure si descobreixo en ell algun motiu pel

qual mereixi el perdó. Tampoc puc mirar-me a mi mateix, per tal de si em convé perdonar. Si obréssim d'aquesta manera potser mai trobaríem prou motius per perdonar.

- Més aviat el que he de fer és recordar qui sóc jo davant de Déu, quina és la meva situació vital als seus ulls. I fer aleshores dues descobertes sorprenents. Una, que davant de Déu sóc un company del meu germà en la condició de deutor, que potser sóc encara més deutor que ell, més culpable que ell, tot i no semblar-ho. L'altra, que la mirada de Déu és compassiva, que em sosté el seu propi amor perdonador, que no podria subsistir si Ell no em perdonés.
- Així, em veig perdonat només pel seu amor, sense cap mèrit per part meva. I arribo a sentir que visc en l'atmosfera de la gratuïtat. I amb la gratuïtat veig que es trenquen els límits i els càlculs del perdó: sempre i per tot arreu puc ésser perdonat.

Aleshores el perdó al germà no serà cap acte "heroic" de generositat per part meva, ni cap estratègia calculada, sinó una prolongació de l'atmosfera en la qual he estat col·locat per Déu. El perdó al germà serà un deixar transcórrer el que jo he rebut.

I si és el mateix que jo he rebut, hauré de fer-ho tal com jo l'he rebut: gratuïtament, per tant, sense límits ni càlculs, un perdó ofert sempre i en tota circumstància.

És el pou de l'amor que no s'esgota, l'aigua que voldríem que sadollés tota la nostra convivència. Per això el Sagrament del Perdó és una font inesgotable que canvia el món.

La litúrgia del perdó (29-3-2009)

Pel que anem dient sobre la reconciliació, no és que jo atorgui el perdó, sinó que el perdó, abans de donar-lo, s'ha de rebre. Més encara, ni tan sols perdono o reconcilio, sinó que només faig partícip al germà, que potser m'ha ofès, del perdó i de la reconciliació que Déu m'ha concedit. Jo no sóc millor que el germà, si més no, sóc com ell. Si segueixo vivint és perquè Déu m'estima, i per molt que jo sigui dolent, feble o ignorant, Ell roman oferint-me el seu perdó.

Totes aquestes vivències, i d'altres també importants, es concentren en la litúrgia, en el sagrament. L'anomenat tradicionalment "Sagrament de la Confessió", amb més propietat "Sagrament de la Reconciliació", és font inesgotable de recuperació i de revifament de la vida, en un mateix, en l'Església i en el món.

Potser algun dia parlarem de totes les qüestions que se susciten al voltant d'aquest sagrament. Moltes d'aquestes qüestions tenen la seva resposta en tot el que hem anat parlant a propòsit de la litúrgia: el perquè de la litúrgia, el que demana, el seu llenguatge, la presència de la comunitat, la seva relació amb la vida, la participació... Aquí només voldríem recordar que l'Església, com a comunió del Poble de Déu, que viu del seu amor perdonador, és alhora el lloc d'aquest mateix perdó ofert visiblement (sacramentalment) a tothom. Així ho va voler Jesús.

Les conseqüències d'aquest fet no les havia abastat personalment amb tota la seva profunditat, fins quan vaig haver d'explicar, davant una assemblea ben qualificada, el significat teològic i espiritual de la paraula "Jo" en la fórmula de l'absolu-

ció sacramental, que diu el prevere: "Jo t'absolc dels teus pecats".

Podem pensar que o bé és sublim, o bé és blasfem. Perquè el "jo" és, en primer lloc, el del prevere que dóna l'absolució, i això resulta esgarriós, si mirem que la seva persona pot estar carregada de misèries de tot tipus, com qualsevol altre germà. Alhora, aquest "jo" és el de Jesucrist vivent en el seu Poble, en el seu Cos, en la seva Esposa, que és l'Església. La qual cosa no deixa d'escandalitzar a alguns, com a aquells fariseus que titllaren de blasfem a Jesús quan digué al paralític: "Fill, et són perdonats els pecats" (Mc 2,5). La mediació "massa humana" de l'acció de Déu sempre escandalitzarà. La litúrgia del Sagrament de la Reconciliació posa de manifest que:

- El perdó s'ha de demanar personalment i amb molta senzillesa.
- El perdó ens arriba, regalat, per mitjans tan humans i dèbils com la humanitat de Jesús o, fins i tot, pecadora, com la nostra. Déu no se n'avergonyeix.
- El perdó és un vessament, per sobreabundància, de l'amor que Déu ha atorgat a la humanitat redimida, que és l'Església, el seu Poble.

La litúrgia del Sagrament del Perdó manifesta moltes altres coses. Una d'elles, de no menor importància, és l'alegria. I amb l'alegria una nova mirada en el món, que tanta falta ens fa.

La profunditat de la vida (5-4-2009)

No sabem si, a la vista de la crisi econòmica, les campanyes publicitàries en el món del turisme tindran molt d'èxit. Per altra banda, qualsevol empresa ha de seguir

la lògica del mercat i del negoci. El cas és que no deixem d'escoltar en els mitjans de comunicació invitacions a "viure la Setmana Santa" a les platges del Carib o a un creuer de plaer pel Mediterrani. La qual cosa està força bé, sobretot per a qui no comparteix la nostra fe i, per tant, la nostra visió del món i de la vida.

És clar que molts no comparteixen la nostra fe i la nostra visió del món. Acceptem, per això, el fet que molts busquin compensar la duresa de la vida mitjançant compensacions satisfactòries. És un "remei" normal en psicologia.

Però els remeis psicològics només guareixen la psicologia. Seria molt dir que guareixen l'ésser humà, la persona tota. Justament és el que en el fons voldríem. No ens agrada que la nostra vida sigui una constant dialèctica de sofriment i compensació, una roda contínua d'opressió i d'evasió... La nostra sensibilitat, potser alimentada per la fe i esperonada, a més, per la situació social i econòmica actual, ens porta a sostenir un profund sentiment de "serietat de la vida", de sintonia amb el sofriment humà, de responsabilitat davant les grans qüestions de l'existència humana.

La Setmana Santa, amb el seu Tridu Pasqual, la Vetlla i el Diumenge de Resurrecció, "toca" el cor de la nostra vida, el seu fons, la seva profunditat. Celebrar-la ho és tot menys abandonar-se a sensacions superficials o a emocions fugisseres. El que pretén la Setmana Santa és fer viure al Poble de Déu l'amor més concret, més total, més històric i més definitiu, que l'ésser humà hagi pogut mai desitjar.

La Setmana Santa és litúrgia cristiana. És, per tant, celebració. Però ja sabem precisament enguany ben bé què és el

que això significa. El moment celebratiu i litúrgic és essencial a la vida; i aquesta vida troba en ell l'experiència de la seva profunditat i la seva llum. La profunditat i la llum de la nostra vida és l'amor de Déu regalat en Jesucrist i compartit amb els germans.

- L'amor té el rostre d'Eucaristia. El Dijous Sant el celebrem com a do i com a programa, com a gràcia i com a servei, com a comunió i com a sacrifici.
- L'amor té el rostre de dolor. El Divendres Sant el celebrem mirant de compartir, ben a prop d'Ell, la solitud, el fracàs, el sofriment físic i la mort de Jesús.
- L'amor té el rostre de victòria. La Vetlla Pasqual la celebrem, participant del trencament definitiu del món clos i fosc de la mort, per la resurrecció de Jesucrist.

Naturalment la participació sincera en la litúrgia de la Setmana Santa no ens donarà la recepta per solucionar el sofriment humà, com ara el que provoca la crisi econòmica. Però sí que ens permetrà viure'l positivament, amb la serena esperança que tot el que va viure Jesucrist finalment ressuscita.

L'amor que ressuscita (12-4-2009)

Se'ns obre la porta de la llibertat, entra la llum resplendent, brolla la primavera de la història. És la Pasqua. En aquest temps vivim de la certesa que "l'amor té el rostre de victòria"; i, en conseqüència, ja no volem fer altra cosa que deixar-nos portar per "l'amor que ressuscita".

Proclamem "l'amor que ressuscita", en un doble sentit: per un costat, l'amor de

Déu Pare que ha ressuscitat Jesucrist; per altre, l'amor específic que acaba ressuscitant, a diferència d'uns altres "amors" que moren.

Després de tot el que hem viscut seguint Jesús, podem avui mesurar el que significa de debò el fet que Ell hagi estat ressuscitat per l'amor del Pare. El Pare Déu l'havia cridat a donar la seva vida; Jesús ho va fer fins a les darreres conseqüències, suportant en la Creu el silenci i la solitud absoluta d'un Pare absent; però la darrera paraula i el darrer gest és l'obra poderosa de l'amor d'aquest Pare, ressuscitant-lo d'entre els morts. El mateix amor ens ressuscitarà als que mirem de viure i morir amb Ell.

Tanmateix les reflexions que fèiem a la Quaresma sobre el perdó i la reconciliació havien deixat oberts alguns interrogants decisius. Quan parlàvem de la insuficiència dels camins pragmàtics de reconciliació i maldàvem per una font inesgotable i gratuïta de perdó, de la qual tots bevíem, deixàvem en l'aire la qüestió de si aquest amor perdonador és efectiu i real, si a la fi no acaba essent un fracàs i una frustració.

És el cas que, referint-nos ara a l'amor, sentim el mateix que sentíem en referència al perdó. Crec que compartim molts aquella insatisfacció envers la literatura que ens convida a conductes ètiques, concretament altruistes, sense una base ferma, només apel·lant a la utilitat que té per a nosaltres tal comportament. Hi ha un anunci oficial, a la televisió, que vol motivar a la col·laboració altruista com a voluntari, prometent al qui faci cas "sentir-se millor"... "Treballa una mica pels altres i et sentiràs millor". És la mateixa motivació ètica que transmeten la majoria

dels famosos manuals d'Educació per a la Ciutadania. Una lectura recent d'un article de Maria Leach intitulat "No es por ti, es por mi", ha vingut a reblar el clau. El títol resumeix el seu argument: una apologia del treball pels altres, basada en què, fins i tot, és bo per a la pròpia salut.

Certament, no és mala teràpia treballar pels necessitats. Però l'únic amor que salva el món és el que portà Jesús a la mort. Aquest és l'amor que ressuscita.

- L'amor que ressuscita no és el servei calculat, sinó l'amor gratuït, que no té altra motivació que el fet de l'agraïment humil.
- L'amor que ressuscita no és l'afecte selectiu, sinó l'amor que amara tota la persona i s'ofereix a totes les persones.
- L'amor que ressuscita no és l'entusiasme d'un moment, sinó l'amor serè que mai no s'esgota.

Aquest amor s'anomena Esperit Sant i fou comunicat per Jesucrist ressuscitat a l'albada de la història. D'aleshores val la pena viure.

Les vinyes de mossèn Aragonès (19-4-2009)

Que jo sàpiga, Mn. Aragonès no té cap vinya. Però, com a bon capellà que estima la terra on exerceix el seu ministeri sacerdotal, podem dir que les vinyes del Penedès "són seves". No ho són per la via de la "possessió", sinó per la via de l'estimació. L'estimació apostòlica i sacerdotal, que el prevere diocesà secular professa al "seu" món. De fet, sant Pau, des de l'experiència de Crist Ressuscitat, va formular aquell principi fonamental de

l'anomenada "espiritualitat secular": "tot és vostre, vosaltres del Crist, i Crist de Déu" (1Co 3,23). "Les vinyes són vostres, vosaltres de Crist, i Crist de Déu".

Aviat les primeres calors de primavera faran rebrotar les sarments, i les vinyes de Mn. Aragonès despertaran del seu son d'hivern letàrgic. Ell ho sap ben bé, perquè la natura no falta a la seva cita. Pot ser que, com que ha conegut molta història acumulada, el que el preocupa és el futur de les vinyes mateixes a llarg termini. Sense les vinyes la primavera mai no seria igual.

Tot i això, la seva mirada traspua una barreja de pau, de tristesa i d'ironia, aquella pròpia dels savis que han après en l'escola d'una llarga vida. Sembla que pateixi el contrast entre el gaudi de l'espectacle primaveral de les vinyes i la preocupació davant la imatge tardorenca que ofereixen les comunitats cristianes. Potser, més d'una vegada, en temps de Pasqua, haurà brollat del seu cor sacerdotal una pregaria com aquesta: "Senyor, tal com fas esclatar la vida d'aquestes vinyes cada primavera, ¿no podries ressuscitar la fe d'aquests germans?, ¿no podries reverdir l'esperança i l'amor de les nostres comunitats?..." Perquè no consola tant el camp a la primavera, si li manca la primavera de la humanitat. I creix el dolor del capellà, en constatar que a la resurrecció de la natura no sempre l'acompanya la resurrecció de l'Esperit en els germans, als quals ha lliurat la seva vida. Tanmateix, sense deixar el seu somriure pacificador, sense abandonar-se a l'esgotament, no s'estarà d'oferir als fidels la litúrgia de la Pasqua, perquè no els manqui la Vida.

No lluny d'on viu Mn. Aragonès, pràcticament entre les mateixes vinyes, cele-

brem tal dia com avui, un bon signe de primavera sacerdotal. La vinya del Senyor, de tant en tant, dóna bons fruits: l'ordenació sacerdotal de Mn. Agustí Roig. Tot prevere és un fruit de l'Esperit en el camp de la seva Església, i alhora una promesa de més fruits.

- Les primaveres a l'Església al llarg de la història, sempre han estat moments de resurrecció, val a dir, moments pasquals.
- Qui i com ha produït aquestes primaveres? Sens dubte el mateix Esperit que ha permès (o conduït?) el desert i l'hivern a l'Església.
- Però, d'ençà que Jesús va constituir Dotze Apòstols, el seu Esperit ofereix a l'Església, en els successors, el seu servei de sembra i conreu.

Entre Mn. Josep Maria Aragonès i Mn. Agustí Roig hi ha molta història viscuda per l'Església; potser dels trams històrics més accelerats i canviants que el Poble de Déu ha viscut des de fa més de dos mil anys. Però roman la mirada sacerdotal, que, contemplant el revifament de vida a les vinyes, maldarà per noves primaveres a l'Església.

Llum de tota llum (26-4-2009)

En una col·lecció d'himnes hindús molt antiga, anomenada "Rig-Vedá", apareix una frase que ens encomana il·lusió. Diu: "Hi ha tantes aurores que encara no han brillat!...". Per altra banda, són coneguts els versos del poeta castellà Luís Rosales, que un amic va tenir l'amabilitat d'enviar-me com a medicina per als temps de desolació:

"De noche, cuando la sombra de todo el mundo se junta,

de noche, cuando el camino huele a romero y a juncia.

De noche, iremos de noche, sin luna, iremos sin luna, que para encontrar la fuente sólo la sed nos alumbrá".

Tot va bé, per tal d'estimular la confiança. No sé quin motiu tindria aquell hindú orant per afirmar que encara hi ha moltes aurores que esperen brillar; tampoc sé si la set, el desig, és prou llum per a trobar la font i seguir vivint. Però el que sí sé és que realment encara hi ha infinites aurores que brillaran, no per elles mateixes, sinó perquè reflectiran l'única albada de l'únic sol. I que aquest únic sol dóna llum a les moltes llunes que il·luminen les nostres nits. I que la nostra set ens és bona guia, només perquè realment hi ha una font: d'altra manera, tindria raó el filòsof, que deia que no som altra cosa que "una passió inútil".

Per als cristians la Resurrecció de Jesucrist és l'aurora de totes les aurores i la font que apaivaga totes les sets. És l'esperança que cal a les expectatives humanes, perquè no acabin essent meres il·lusions. Si se'ns permet el joc de paraules, la Resurrecció de Jesucrist és la Veritat que necessiten totes les veritats humanes, perquè realment siguin veritat.

Per això les persones que no creuen en la Resurrecció, ni en el seu significat per a la vida, ben satisfets amb les coses que troben en aquest món, semblen aquell ocell que viu content en la seva gàbia d'or, sense adonar-se que, tot i la seva bellesa, el món on viu és realment una gàbia. No sap que més enllà hi ha la llibertat. De fet, el Ressuscitat no només ens diu que hi ha llibertat més enllà, sinó que Ell ha obert i ha travessat la porta: per a Ell i per a tots

els qui ressusciten amb Ell, no hi ha portes tancades que ens puguin deixar tancats en aquesta gàbia. Ens ho diu ben bé l'evangelista, quan descriu com Jesucrist Ressuscitat es deixava trobar pels seus deixebles (cf. *Jn 20,19*).

- Realment són moltes les aurores i les primaveres que encara no han despertat. Potser la teva o la meva, o la d'un poble, una societat, una comunitat, una civilització, una amistat...
- Però la font de llum i d'escalfor, que les fa possibles, hi és, activa, inesgotable, present.
- Creure en la Resurrecció de Jesucrist significa, no només que Ell ha ressuscitat, sinó que també aquest fet ressuscita les nostres esperances, aquelles que són segons la seva voluntat.

Quan recitem el "Credo", per professar la fe en Jesucrist, fem servir aquella fórmula que va cristal·litzar després de segles de pregària i pensament a l'Església: diem que Ell és "llum de llum", amb la qual cosa volem expressar que és Déu nascut de Déu Pare. Així mateix, des de la Resurrecció podem dir que "és llum de les nostres llums", que vol dir, "esperança de les nostres esperances".

CRÒNICA DIOCESANA

MARÇ

1 de març. Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe presideix la missa estacional i posterior assemblea a la Parròquia de Sant Quintí de Mediona.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en el primer diumenge de Quaresma i acull diferents catecúmens amb el Ritus d'elecció al catecúmenat. És present a la celebració la Coral de Sant Esteve de Sesrovires.

3 de març. Reunió del senyor bisbe amb els arxiprestos de la Vicaria del Llobregat a la rectoria de la Parròquia de Santa Eulàlia d'Esparreguera.

4 de març. El senyor bisbe participa en el dinar-diàleg del Grup Cruïlla a l'Ateneu de Sant Feliu de Llobregat, a propòsit de la seva Carta Pastoral sobre la crisi econòmica.

Reunió de la Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional.

5 de març. Reunió del Consell de Càritas.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe visita diferents espais i enti-

tats de la població de Torrelavit: cementiri, col·legi públic, ajuntament, etc.

Reunió de la Delegació Diocesana de Joventut.

6 de març. Reunió del Consell Episcopal.

Reunió de la Delegació Diocesana de Família i Vida.

7 de març. El senyor bisbe predica el recés de Quaresma, organitzat per la Delegació Diocesana de la Vida Consagrada, als religiosos i religioses del bisbat, en el Col·legi de Sant Ramon de Penyafort dels Pares de la Sagrada Família de Vilafranca.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe visita els barris de Torreramona i El Rabato de Subirats. A continuació visita l'exposició de diorames dels Amics del Pessebre i presideix la missa estacional i posterior assemblea a la Parròquia de Sant Marçal de Terrassola (Torrelavit).

8 de març. Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe presideix la missa estacional i posterior assemblea a la Parròquia de Santa Maria de Lavit (Torrelavit). A continuació presideix l'eucaristia a l'església de Sant Josep Obrer de Can Rossell-Torrelavit. I finalment, comparteix el dinar amb els membres del Consell Pastoral.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Catedral de Sant Llorenç en el segon diumenge de Quaresma. És present la Schola Gregoriana de Vilafranca els quals, després de l'eucaristia, ofereixen una audició de cant gregorià.

9 de març. Reunió de l'Equip de Pastoral Obrera.

10 de març. Trobada de formació dels preveres i diaques de les dues vicaries. Recés de Quaresma donat per Mn. Josep M. Turull, rector del Seminari Conciliar de Barcelona.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe visita diferents espais i entitats de la població de Mediona: Residència de gent gran, ajuntament, espais i grups parroquials.

12-14 de març. El senyor bisbe participa en el congrés d'universitats cristianes a Roma, com a President de la Subcomissió d'universitats de la Conferència Episcopal Espanyola.

13 de març. Trobada de coordinadors parroquials de Càritas a Sant Feliu de Llobregat.

14 de març. Trobada dels centres d'esplai del MCEC del nostre bisbat al Prat de Llobregat. Aquesta jornada va permetre donar a conèixer als joves tres realitats solidàries amb els més necessitats promogudes des de l'Església.

Trobada dels coordinadors arxiprestals de catequesi al bisbat.

15 de març. Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe presideix les misses estacionals i posteriors assemblees a les parròquies de Mediona i Sant Pere Sarcarrera.

El senyor bisbe es troba amb joves de la diòcesi. Els ofereix una reflexió quaresmal amb temps de pregària personal participant de la celebració de l'eucaristia que el senyor

bisbe presideix en el tercer diumenge de Quaresma a la Catedral de Sant Llorenç.

16-17 de març. El senyor bisbe participa en la trobada de delegats de Pastoral de Santuaris al Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia del Maresme, com a president d'aquest àmbit pastoral de la Conferència Episcopal Tarraconense.

16 de març. Inici de les Jornades quaresmals a l'Arxiprestat de Piera-Capellades. La primera sessió, "La nostra Fe de batejats", el 16 de març al Col·legi de la Mare de Déu del Diví Pastor de Capellades. La segona sessió, "Joves i Fe cristiana", el 23 de març a la Parròquia de Sant Bartomeu de Vallbona d'Anoia. La tercera, "Viure la caritat avui", el 30 de març a la Parròquia de Santa Maria de Piera.

Participació del senyor bisbe en la 30a. Trobada de rectors de santuaris de Catalunya i Balears que comença el 16 de març i acaba el 18 de març als santuaris de la Cisa i de la Misericòrdia (Maresme). En aquesta trobada es presentà el nou delegat diocesà de santuaris i turisme, el P. Josep M. Sanromà, osb.

El senyor bisbe presideix la celebració de la Paraula i entrega la Bíblia a uns catecúmens que fan el Camí Neocatecumenal a la Parròquia de Sant Antoni Abat de Corbera de Llobregat.

18 de març. El senyor bisbe es reuneix amb el rector del Seminari de Barcelona i amb els preveres que acullen algun seminarista de Sant Feliu de Llobregat. A continuació presideix la pregària de Sexta i el dinar amb tots els seminaristes majors.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe visita diferents espais i entitats de la població de Sant Llorenç d'Hortons: rectoria, casal d'avis, ajuntament i finalment es reuneix amb el Consell Pastoral.

19 de març. El senyor bisbe presideix l'eucaristia en la festa de sant Josep, en la Residència de gent de gran de la Germanetes dels ancians desemparats.

El senyor bisbe fa una visita d'obres a la Casa de l'Església acompanyat pel Consell General de les Germanes Filles del Bon Salvador.

20 de març. Reunió del Consell Episcopal.

21 de març. El senyor bisbe concelebra en l'ordenació episcopal del bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull Anglada.

Eucaristia i Vetlla de pregària per les vocacions al Seminari Conciliar de Barcelona, presidides pel nou bisbe auxiliar de Barcelona.

22 de març. Trobada de l'ESO. Les delegacions de Joventut i Catequesi dels bisbats de Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Barcelona organitzen aquesta trobada, que compta amb la participació d'adolescents, catequistes, seminaristes i sacerdots del nostre bisbat.

Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia. El senyor bisbe presideix la missa estacional i posterior assemblea a la Parròquia de Sant Llorenç de Sant Llorenç d'Hortons.

El senyor bisbe predica el recés de Quaresma a la Catedral de Sant Llorenç amb

el títol: "La santificació del temps". Hi van haver intervencions musicals i de cant del grup Tehel-lim. A continuació presidí l'eucaristia en el quart diumenge de Quaresma.

23 de març. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Residència de Sant Josep Oriol de Barcelona.

24 de març. Reunió del senyor bisbe amb els arxiprestos de la Vicaria del Penedès a Sitges.

Reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.

26 de març. Reunió dels bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona.

27 de març. Entrevista al senyor bisbe en el programa "El primer cafè" de Ràdio Estel.

Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix la taula rodona sobre la crisi econòmica organitzada per l'Equip de Pastoral Obrera a Viladecans.

28 de març. Reunió de la Delegació Diocesana de Missions.

El senyor bisbe participa en la celebració del cinquantè aniversari de Mans Unides a Montserrat.

29 de març. El senyor bisbe presideix l'eucaristia en la cloenda de la Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia a la Parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia.

Reunió de la Comissió Diocesana de Joves al bisbat.

30 de març. Reunió de l'Equip de Pastoral Obrera al bisbat.

ABRIL

1 d'abril. El senyor bisbe presideix la celebració de la Paraula i entrega la Litúrgia de les Hores a uns catecúmens que fan el Camí Neocatecumenal a la Parròquia de Sant Josep Obrer de Sant Boi de Llobregat.

3 d'abril. Reunió del Consell Episcopal.

El senyor bisbe presideix la celebració de la Paraula i entrega del credo a uns catecúmens que fan el Camí Neocatecumenal a la Parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Sant Vicenç dels Horts.

4 d'abril. El senyor bisbe es reuneix amb els delegats de Família i Vida dels bisbats amb seu a Catalunya, com a encarregat d'aquest àmbit pastoral a la Conferència Episcopal Tarraconense.

5 d'abril. El senyor bisbe presideix el ritus de benedicció de les palmes a la Plaça de la Vila de Sant Feliu de Llobregat i a continuació presideix l'eucaristia en el diumenge de Rams, a la Catedral de Sant Llorenç.

6 d'abril. Jornades de formació a Montserrat per a religiosos i religioses organitzades per la Delegació de Vida Consagrada. Comprèn aquesta trobada els dies 6, 7 i 8 d'abril i la temàtica és la realitat interreligiosa.

7 d'abril. Reunió del senyor bisbe amb el Consell de la Catedral.

8 d'abril. El senyor bisbe presideix la celebració de la Missa del Crisma i visita d'obres i dinar de germanor amb els preveres i diaques de la diòcesi.

9 d'abril. El senyor bisbe presideix la celebració del Dijous Sant a la Catedral de Sant Llorenç.

El senyor bisbe presideix la processó del Dijous Sant de la Confraria de la Parròquia de Sant Josep de Sant Vicenç dels Horts.

10 d'abril. El senyor bisbe presideix la celebració del Divendres Sant a la Catedral de Sant Llorenç i el Viacrucis a la Plaça de la Vila de Sant Feliu de Llobregat.

11 d'abril. El senyor bisbe participa en la Pasqua Jove del Moviment de Christifideleslaici a la Parròquia de Sant Sebastià dels Gorgs.

El senyor bisbe presideix la Vetlla Pasqual a la Catedral de Sant Llorenç.

18 d'abril. El senyor bisbe concelebra en l'entrada del nou bisbe de València, Mons. Carlos Osoro.

Trobada dels Esplais de la diòcesi a Montserrat.

El senyor bisbe delega a Mn. Antoni Roca les confirmacions a la Parròquia de Collbató.

19 d'abril. El senyor bisbe presideix l'eucaristia dominical a la Parròquia de Sant

Vicenç Màrtir de Sant Vicenç dels Horts en la celebració del cinquantè aniversari de l'Associació Catòlica de Pares de Família del Col·legi Sant Vicenç.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Basílica de Santa Maria de Vilafranca on confereix l'orde presbiteral a Mn. Agustí Roig i Mercè.

21 d'abril. Trobada de formació de preveres i diaques de la Vicaria del Penedès a Vilafranca.

25 d'abril. El senyor bisbe presideix l'Eucaristia a la Parròquia de Santa Maria de Capellades en la celebració del centenari del col·legi de les religioses Caputxines de la Mare del Diví Pastor.

El senyor bisbe es troba amb els infants que es preparen per a rebre el sagrament de l'Eucaristia de l'Arxiprestat de Sant Boi de Llobregat, a la Parròquia de Maria Auxiliadora de Sant Boi de Llobregat.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Pere de Gavà on confereix el sagrament de la confirmació.

26 d'abril. El senyor bisbe presideix l'eucaristia a la Parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia on confereix el sagrament de la confirmació.

Vetlla de Santa Maria a la Basílica de la Mare de Déu de Montserrat.

27 d'abril. El senyor bisbe concelebra en l'eucaristia de la Festa de la Mare de Déu de Montserrat la Basílica de la Mare de Déu de Montserrat.

El senyor bisbe presideix l'eucaristia en la Solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat, Patrona de la Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, a la Catedral de Sant Llorenç.

28 d'abril. Trobada de formació de preveres i diaques de la Vicaria del Llobregat al Noviciat de Pallejà.

Reunió de la Delegació Diocesana de Pastoral Vocacional.

29 d'abril. Reunió del Consell Episcopal a Sitges.

El senyor bisbe presideix la taula rodona sobre la crisi econòmica organitzada per l'Equip de Pastoral obrera a Vilanova i la Geltrú.

VISITES PASTORALS

Conclusions de la Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia

Sant Sadurni d'Anoia, 29-3-09

La Visita Pastoral a l'Arxiprestat d'Anoia s'ha realitzat entre els dies 28 de gener i 29 de març de 2009, i celebrà l'Eucaristia de cloenda el mateix dia 29 de març a la Parròquia de Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia, en el cinquè diumenge de Quaresma. Han estat un total de dotze parròquies visitades i diferents àmbits pastorals. També hi ha hagut una presència en altres àmbits, com: Ajuntaments, residències de gent gran, centres escolars i diferents col·lectius socials.

Acabada la Visita Pastoral presento les següents conclusions que entrego al vicari episcopal i al senyor arxiprest per a ser valorades i treballades en les diferents comunitats cristianes. Aquestes conclusions s'han de complementar, a cada parròquia, amb l'acta corresponent de la Visita Pastoral.

En primer lloc, dono gràcies a Déu per l'experiència de la Visita Pastoral, així com a cadascun dels preveres, religiosos i laics presents en les nostres comunitats cristianes. Vull afirmar que la Visita ha contribuït a una major i millor coneixença

de l'arxiprestat i de cadascuna de les comunitats cristianes com a part integrant de la nostra Diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

En referència a les nostres parròquies com a comunitats cristianes de referència en les nostres poblacions, vull recordar el que la Constitució Dogmàtica *Lumen gentium*, del Concili Vaticà II, refereix sobre la parròquia, quan diu que, inicialment, és la part del territori de l'Església diocesana on, pel ministeri del pastor enviat pel bisbe, es donen les tres funcions que corresponen a l'Església. És a dir, a la parròquia és on habitualment la fe de l'Església és anunciada i alimentada (iniciació-formació, cf. LG 25, CD 12-14), se celebra el misteri de Crist (litúrgia-Eucaristia, cf. SC 42, LG 26, CD 15) i és practicada la caritat (cf. LG 27, CD 16). És per això que convido a continuar i reforçar el treball pastoral de conjunt tant entre els preveres com entre els laics. Especialment penso en la importància de la coordinació pastoral del Consell Pastoral Arxiprestal; serà important que totes les parròquies hi siguin representades per ajudar amb els seus consells l'arxiprest en la missió que té encomanada d'animar i coordinar les accions pastorals conjuntes i fer-ne l'avaluació. Les seves deliberacions han d'ajudar a aplicar els objectius pastorals diocesans (cf. Els bisbes de Catalunya, *Directori de l'Arxiprestat*, Documents del Magisteri, 36. Claret 2001).

Vull remarcar dues característiques sociològiques significatives de l'arxiprestat: la dispersió entre les poblacions que el formen, i també la capitalitat de la vila de Sant Sadurní d'Anoia, amb el seu servei d'animar i coordinar la pastoral en els seus diferents àmbits.

De la reunió amb els preveres de l'arxiprestat feta el passat dia 28 de gener, recordo les conclusions com a referència a valorar en la revisió que es farà en els propers dies: Unitat de criteri pastoral; distribuir entre els preveres les responsabilitats dels sectors pastorals amb la necessària col·laboració dels laics i garantir, en la pastoral de conjunt, la identitat de cada parròquia.

Valorem i agraim la presència de les religioses en els diferents àmbits pastorals i socials de l'Arxiprestat d'Anoia. El seu servei és un veritable testimoniatge cristià al costat dels immigrants, dels infants, joves i gent gran. Volem agrair especialment la seva col·laboració pastoral en les nostres comunitats cristianes, oferint com a tasca eclesial i sota la inspiració de l'Evangeli, els seus carismes i serveis.

Davant de la presència de l'Església en la nostra societat, hem de ser conscients que vivim en una realitat social allunyada de la fe. Hem de mantenir i enfortir la nostra identitat cristiana que possibiliti un veritable diàleg amb la nostra societat. Aquesta referència és afirmada constantment en el magisteri del Sant Pare, Benet XVI. Convido a continuar vetllant per la presència significada de les parròquies en els nostres pobles, oferint el nostre testimoniatge cristià i, alhora, oferint la nostra col·laboració en els diferents projectes socials i culturals.

Constatem la importància i necessària aportació dels agents de pastoral presents en les nostres comunitats, com un veritable testimoni de vida cristiana. Hem de tenir especial cura en l'acolliment i acompanyament de tots aquells que s'apropen a la parròquia. Especialment, no hem d'oblidar l'atenció als membres de la

comunitat, fent que els agents de pastoral rebin una veritable formació, potenciant la seva identitat cristiana i la cohesió entre els diferents grups. Els agents pastorals no només són actors o gestors d'activitats; la comunitat parroquial no és només un grup funcional en la nostra societat, sinó, i sobretot, una comunitat de fe i vida que aprofundeix i enforteix la seva experiència cristiana i l'ofereix a tots els homes i dones de bona voluntat. És irrenunciable tenir un espai on aprofundir, celebrar i compartir la fe. Per això demano que es valori la catequesi d'adults, com l'espai normal i necessari d'aprofundiment de la fe i experiència cristiana. Aquest espai serà el complement fonamental a la nostra participació en l'eucaristia dominical, font i cim de la nostra vida cristiana. Convido també a valorar altres ajuts importants, com: el catecumenat d'infants i d'adults, l'acompanyament espiritual personalitzat i crear espais de trobada entre els diferents grups de la comunitat parroquial, que possibilitin l'encontre, la coneixença per a una millor i real comunió.

Es constata la problemàtica pastoral de la no continuïtat en la vida cristiana d'aquells que es preparen i reben algun dels sacraments: els pares que demanen el sagrament del Baptisme per als seus fills; els infants que reben el sagrament de l'Eucaristia; els adolescents i joves que reben el sagrament de la Confirmació; les parelles que reben el sagrament del Matrimoni. Malgrat això, cal valorar els esforços pastorals que es fan en les comunitats, com: acollides personalitzades en les diferents catequesis, celebracions litúrgiques adequades a les diferents edats, trobades amb parelles joves que han rebut el sagrament del matrimoni, trobades amb temes

de formació i altres ofertes especialment dirigides a cristians allunyats. Aquest és un dels reptes més urgents en la nostra pastoral. Però hem de pensar que la problemàtica va més enllà, ja que es tracta que amb el nostre testimoni els infants, joves i grans, facin una veritable experiència de vida cristiana. Com a repte de les nostres comunitats hem de possibilitar veritables processos d'iniciació cristiana en els diferents àmbits de la nostra pastoral. Aquest serà un objectiu que cada delegació diocesana haurà de concretar per ajudar les nostres comunitats.

En referència a les nostres celebracions litúrgiques, per aquells que no han estat iniciats en la fe, és normal que costi entendre el seu significat i, sobretot, viure-les. Aquesta valoració ens torna a situar davant del repte pastoral de la iniciació cristiana en tots els àmbits de la pastoral. Hem de fugir de cercar altres signes, només pensant que seran més clars i entenedors, buidant la nostra tradició i litúrgia. Serà important vetllar perquè les nostres celebracions siguin entenedores i ben preparades seguint les indicacions litúrgiques pertinents. Aquesta inquietud estarà present al llarg d'aquest curs en la nostra diòcesi, amb l'objectiu diocesà: Els Sacraments, celebració i vida. Crec oportú i necessari que a nivell arxiprestal, però també a nivell parroquial, es puguin organitzar grups de litúrgia que preparin i dinamitzin les nostres celebracions litúrgiques.

En referència a la manca de preveres, aquesta realitat ens ha de portar a incrementar la pregària, personal i comunitària, demanant Déu que vulgui fer-nos el do de noves vocacions al presbiterat, diaconat i a la vida religiosa i, alhora, caldrà fer una

proposta explícita a aquells que manifestin una possible crida. També serà important valorar i potenciar la presència i responsabilitat dels laics en els diferents àmbits pastorals així com la seva col·laboració en les celebracions dominicals en absència de prevere (ADAP). Fem una crida especial a valorar el diaconat permanent, proposant-lo a persones idònies de les nostres comunitats cristianes.

En referència a la visita als ajuntaments de les poblacions de l'arxiprestat, informem de la bona acollida per part dels alcaldes respectius i regidors i de la voluntat de mantenir una correcta relació amb les diferents parròquies i amb el Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, especialment en els àmbits socials i culturals. S'han presentat diferents propostes i problemàtiques que seran valorades per les delegacions diocesanes corresponents.

En referència als mitjans de comunicació i les notícies sobre l'Església, constatem el gran silenci en alguns mitjans de les accions positives de l'Església i la manipulació ideològica d'algunes notícies. Demanem que les informacions siguin veraces i objectives, demanem respecte en el tractament de les informacions que fan referència a l'Església i a la vida de les nostres comunitats. Constatem que sovint aquestes informacions no corresponen a la realitat. Aquesta referència la presentem com un dret que hem de saber demanar com a ciutadans de la nostra societat i, alhora, una invitació als cristians a saber interpretar aquestes informacions.

En referència a la crisi econòmica, cal que les nostres comunitats sàpiguen acompanyar aquesta problemàtica que es farà, segons sembla, cada cop més real i feridora. La nostra actitud creient ens

portarà a recordar els valors de la justícia, de la veritat, de l'austeritat i a continuar oferint el nostre ajut als més necessitats. Davant d'aquesta problemàtica, l'Església presenta la seva aportació des de la Paraula de Déu i la Doctrina Social de l'Església. Tampoc no podrem oblidar la vocació profètica, denunciant amb claredat les injustícies que perjudiquen especialment els més pobres. Informo de la Carta Pastoral publicada el passat dia 6 de desembre amb el títol "Davant la crisi econòmica".

En referència a la classe de religió i moral catòlica a l'escola pública, afirmem que la petició, per part dels pares cristians de la classe de religió pel seus fills, especialment en els centres públics, és un dret que hem de saber explicar i defensar. L'ensenyament té com a objectiu fonamental la formació de la persona, així els pares cristians han de poder demanar que els seus fills puguin ser formats en les referències i els valors cristians.

Fent referència a l'objectiu diocesà, convidem a incorporar-lo en el ritme normal de la pastoral de la parròquia. La nostra diòcesi de Sant Feliu de Llobregat assumeix com a programa pastoral el que els bisbes catalans han proposat en el document: *Creure en l'Evangelí i anunciar-lo amb nou ardor* (febrer de 2007). Aquest programa pastoral es presenta amb un nou objectiu diocesà que ens aplega, un cop més com a Església particular, present en cadascuna de les nostres comunitats cristianes, i té com a referència la primera carta de sant Joan (1Jn 1,1-4) amb el lema: *EL QUE CREIEM I VIVIM, AIXÒ US ANUNCIEM*. Una nova etapa de reflexió diocesana fruit del treball fet sobre la *Pertinença i coresponsabilitat diocesana*

i que enguany es defineix amb l'objectiu: Els sacraments, celebració i vida.

Destaquem les conclusions referents a alguns àmbits pastorals:

CATEQUESI

En referència a la catequesi de primera comunió. He comprovat que els catequistes fan un veritable esforç, malgrat les dificultats, en la transmissió de la fe. Cal que les nostres catequesis siguin veritables experiències de fe, a més del contingut catequètic. Caldrà coordinar necessàriament l'acció pastoral catequètica amb la família, la comunitat parroquial i l'escola. Convido a continuar els esforços d'implicar els pares en el procés de la catequesi dels seus fills. Constatem que un dels reptes actuals en les nostres comunitats és el de la sensibilització dels pares en la responsabilitat de l'educació cristiana dels seus fills. En aquest sentit hem de valorar l'aportació fonamental dels col·legis religiosos presents en l'arxiprestat, així com la dels professors de religió presents en els centres públics. Serà important sensibilitzar els pares en el seu dret i deure de demanar la classe de religió i moral catòlica per a la formació dels seus fills.

Una referència a valorar és, també, la formació litúrgica aplicada en la catequesi que demana conèixer els diferents signes i ritus per a poder participar millor en les nostres celebracions. He informat del nou catecisme *Jesús és el Senyor* que es farà servir el curs vinent i, també, que la Delegació Diocesana de Catequesi valorarà i estudiarà el canvi d'edat dels infants que comencen la catequesi de primera comunió (pas de segon de primària a tercer) per a definir una norma diocesana. També presentarà un itinerari catecumenal aplicat als infants que no estan batejats.

PASTORAL FAMILIAR

Agraieixo el servei dels matrimonis que col·laboren en aquest àmbit pastoral i convido a definir aquesta coordinació pastoral en l'arxiprestat.

En referència al tema de la continuïtat: Convido a potenciar grups de matrimonis i, en les acollides, ajudar a fer experiències personals en la comunitat parroquial: participar en alguna celebració, pregària i, així, conèixer la vida parroquial. Els nostres acolliments hauran de ser, doncs, veritables experiències d'evangelització que motivin a formar part de la comunitat, en la seva vida sacramental i amb la possibilitat de fer un servei concret.

He informat del treball que els delegats de les diòcesis catalanes estan fent sobre aquest tema pastoral, com a demanda dels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, amb l'objectiu de definir unes orientacions comunes, presentant allò de fonamental que els nostres acolliments han d'oferir.

*+ Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat
Per manament del Sr. Bisbe
Joan-Pere Pulido, prev.
Secretari de la Visita Pastoral*

HOMILIES

Missa Crismal

Sant Feliu de Llobregat, 8-4-2009

Estimat Pare Abat
Germans preveres i diaques / seminaristes
Religioses i religiosos
Germans tots ben estimats.

La litúrgia ens regala moments de goig intens, com ara aquesta celebració de la Missa Crismal, vertadera experiència de comunió en l'Esperit. Voldria compartir amb vosaltres breument uns missatges que poden il·luminar la nostra situació i ajudar-nos a viure més profundament aquest moment de gràcia.

Enguany, que està significat per a nosaltres un temps d'aprofundiment en la vivència de la litúrgia, ens escau deixar-nos portar per la riquesa abundant d'aquesta celebració, de manera que ella mateixa ens atregui amb la seva senzilla bellesa i ens faci viure el seu misteri.

Primer de tot, recordem allò que va fer Jesús a la litúrgia que celebrava a la Sinagoga de Natzaret: proclamar el compliment "avui" de l'Esclusura ("Avui es compleix aquesta Escclusura que acabeu d'escoltar": Lc 4,21). Perquè el gran secret de la litúrgia és fer actual i present

l'esdeveniment salvador de Jesucrist, que les Escritures havien anunciat. Jesucrist viu, segueix obrant la seva obra, en aquest moment històric, el nostre "avui", el de cadascú, el de la societat, el de l'Església. Ara i avui Jesucrist porta la Bona Nova als desvalguts, proclama als captius la llibertat, als cecs el retorn de la llum, a tothom l'any de gràcia i perdó del Senyor...

Recordant que la litúrgia actualitza l'obra de Jesucrist, ens endinsem, doncs, en la celebració i, com feien els antics (en les seves catequesis anomenades "mista-gògiques"), resseguim alguns dels seus signes, tot esbrinant la vida que amaguen i comuniquen alhora, per tal de fer-la nostra i compartir-la.

El primer signe que podem considerar és la nostra mateixa assemblea. Aquí expressem l'Església que som. La nostra manera d'estar, per ella mateixa, parla, comunica el nostre ésser. Ens sentim l'un al costat de l'altre, disposats ordenadament, tenint al centre l'altar, ens veiem mútuament...

La nostra assemblea ens diu, en primer lloc, que cap dels que ens hem reunit aquí ha vingut a títol personal, sinó en tant que formant part del "nosaltres", que és l'Església diocesana. És la consciència de pertànyer a una comunió de germans el que ens ha portat aquí: ningú dels altres ens és estrany, cadascú som el que som perquè formem part d'aquest poble; tant per al bo com per al dolent, allò que fem cadascú ho fa també el poble, allò que viu el poble, ho viu també cadascú. Tots demanem perdó, tots professem la mateixa fe, tots cantem el mateix cant i escoltem la mateixa paraula, tots, a una sola veu, donem les mateixes respostes...

Com ens identifiquem? Tal com hem escoltat, tots plegats formem un únic poble sacerdotal: "sereu anomenats 'sacerdots del Senyor'" (Is 61,6); "Ell (Jesucrist) ens estima i ens ha alliberat dels nostres pecats amb la seva sang... per fer de nosaltres uns sacerdots dedicats al nostre Déu, el seu Pare" (Ap 1,6). Tots som sacerdots, amb un mateix encàrrec, perquè si tots i cadascun hem estat estimats per Jesucrist (redimits i dedicats al seu Pare), així també tots tenim la mateixa missió: oferir-li les nostres vides en un únic sacrifici...

Així mateix la nostra assemblea ens diu que, tot i ésser un únic poble sacerdotal, som també diversos entre nosaltres. Només copsar la imatge de l'assemblea, ens sentim cridats a assumir el gran repte d'ésser germans en la diferència; de reconèixer en l'altre un do, potser distint del propi, però que ve del mateix Esperit.

I encara ens diu la nostra assemblea que l'Església és un poble estructurat i harmonitzat en ministeris i serveis. Alguns anem revestits i ocupem el presbiteri. No precisament perquè ens distingim per dignitat, sinó perquè som els que estan al servei de tots, la nostra individualitat ha deixat pas a la funció, i el ministeri que exercim és el mateix, sigui el que sigui qui ho faci...

Així doncs, ara i avui, en aquesta litúrgia esdevenim Església per obra de l'Esperit de Jesucrist. Donem-ne gràcies i lloem el Pare per aquesta gràcia, amb goig profund i sincer.

Però la litúrgia d'avui ens proporciona un altre signe, que és precisament el que la distingeix: la consagració del Crisma. És també un gran goig viure el seu misteri. Perquè mitjançant la unció amb el Sant

Crisma en el Baptisme, la Confirmació o l'Orde, ens sentim participar d'allò que Jesús va proclamar solemnement: "L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que Ell m'ha ungit per portar la bona nova als desvalguts..." (Lc 4,18).

El Crisma és oli perfumat, que, mitjançant la unció, penetra dins el nostre cos, expressa alegria i joia, ens marca declarant la nostra pertinença i dedicació i exhala bona olor. Per això direm en la seva consagració: "que aquells, els cossos dels quals seran ungits, sentin interiorment la unció de la bondat divina i esdevinguin dignes dels fruits de la redempció...". Perquè és l'oli de l'alegria, la branca d'olivera que en el diluvi va anunciar la restauració de la pau entre els homes, l'oli de la consagració d'Aaron, l'oli de la joia i la dedicació de l'Esperit que davallava sobre Jesús, el Fill estimat... Per això demanarem al Pare: "infongueu en aquest unguent la força de l'Esperit Sant... Feu d'aquest crisma un instrument i un signe de la plenitud de la vida cristiana... i que els consagrats per la seva unció, lliures de la tara del primer naixement i convertits en temples de la divina presència, exhalin el perfum d'una vida santa...".

Celebrem el fet que sigui per a la nostra fe tan important el nostre cos. I que ho sigui particularment a la litúrgia, on més que en altre lloc, el cos esdevé sagrament del jo més profund, presència de misteri, temple de l'amor, expressió de la joia, "en el qual som ungits, tot el que som, el que sentim i el que fem". Com l'oli, que des de l'exterior penetra profundament...

En el nostre cos, tota la nostra persona és marcada amb el crisma. Perquè som de Déu, dedicats a Ell, consagrats, per tal que Ell ens agafi i faci de nosaltres el que ens

convé segons la seva voluntat. I nosaltres, pel nostre costat, li tributem el sacrifici de la nostra lloança. La unció ens demanarà així un profund i confiat abandó, la serena confiança dels qui varen escoltar de Jesús: "he guardat en el teu nom als qui m'has donat, perquè són teus... Consagra'ls en la veritat" (*Jn 17,9-17*).

I un cop ungits, el crisma farà que la nostra presència, les nostres obres, les nostres paraules, exhalin la flaire de la santedat. Amb ell atraurem els germans a la fe, "proclamarem als captius la llibertat i l'any de gràcia del Senyor, consolarem els qui estan de dol, vestirem d'alegria, amb perfums de festa, els que sofreixen", en definitiva, escamparem la Bona Nova per tot arreu.

És el Sant Crisma de la nostra identitat. Perquè "crisma ve de Crist i, ¿què és ser cristià, sinó ésser Crist, viure com Ell, viure d'Ell, viure Ell en nosaltres? I quan les vicissituds de la vida ens facin trontollar, fins a qüestionar-nos qui som i què hem de fer, ens convindrà recordar-nos de la nostra unció, d'on pouarem la llum i la vida que ens calgui (cf. *1/n 2,27*).

Finalment un altre signe ens forneix la litúrgia d'avui: la benedicció dels olis dels catecúmens i dels malalts. Tots dos ens parlen de lluita i fortalesa.

Lluita i fortalesa, en primer lloc, per al qui engega el camí de la fe. Avui sabem per experiència que la fe no es pot donar per suposada entre els nostres contemporanis, sinó que hem de fer un primer anunci i oferir processos de creixement i maduració en la fe. Però aquests processos no es fan sense lluita, dintre d'un mateix i fora. Perquè la fe no és l'aprenentatge d'unes idees, ni l'arrencada d'un projecte ètic, sinó el dinamisme pel qual

hom és transformat en Crist. I tots sabem quantes forces, dins i fora, s'oposen a la dita transformació.

Però també lluita i fortalesa per a tots nosaltres, deixebles de llarg camí, que, per un costat, necessitem desvetllar-nos d'una fe acomodada, tranquil·la o adormida i que, per l'altre, ens trobem temptats de derrotisme i pessimisme. Aquest oli ens recorda aquelles paraules de Sant Pau, quan comparava el cristià amb un atleta (cf. *1Co 9,25*) i amb un soldat: "Deixeu-vos enrobustir pel Senyor i per la seva força poderosa... Poseu-vos l'armadura que Déu us dóna... Estigueu a punt! Poseu-vos el cinturó de la veritat, revestiu-vos amb la cuirassa de la justícia, estigueu ben calçats, a punt per a anunciar l'evangeli de la pau. Poseu-vos sobretot l'escut de la fe, capaç d'apagar tots els dards encesos del Maligne. Preneu el casc de la salvació, i l'espasa de l'Esperit, que és la paraula de Déu" (*Ef 6,10-17*).

I beneïm així mateix l'oli medicinal, per amorosir les ferides i malalties de la vida. Perquè el sofriment sembla company inseparable de camí, no només nostre, sinó, sobretot, de tants germans, que pateixen en el seu cos o en el seu esperit. I l'Esperit és consol i medicina, de manera que l'oli beneït determina aquell vessant guaridor de l'amor de Déu, que ens permet aixecar-nos sempre i servir els germans.

Aquests i altres motius fan de la nostra celebració un vertader esdeveniment d'Església. Aquella experiència d'unitat que ens produïa la visió de l'assemblea roman com a font originària de la comunió que, des d'aquest lloc, la catedral, s'escampa a tots els racons de la nostra diòcesi. Perquè un únic Crisma ha estat consagrat i un únic oli dels catecúmens i dels malalts, que

guardarem amb molta cura i veneració, per fer-lo servir en profit del Poble de Déu. Ell, el Poble, és també únic allà on es trobi. A la fi, és una i única l'Eucaristia que celebrem, un únic Senyor, un únic baptisme, una única fe i un únic l'Esperit d'amor.

Sempre ens restarà quelcom per participar més intensament de la mateixa comunió de vida. Anem fent camí. Gaudim, tanmateix d'un regal immens: Maria, la Mare de Déu, que veiem a l'horitzó de la plenitud i que sentim, alhora, propera mentre caminem. Que ella, la Mare de Déu de Montserrat, ens sostingui en el nostre pelegrinatge, ens conservi en la unitat i ens renovi en l'esperança.

ARTICLES I ALTRES ESCRITS

Article per a la revista *Ágora*, març 2009: "¿Es posible la reconciliación?"

No podemos menos que dar una sincera bienvenida al tema de la reconciliación a la revista "*Ágora*". Si algo falta en este mundo nuestro, en todos los ámbitos de la convivencia humana, desde las relaciones internacionales, hasta la vida cotidiana más inmediata, es el acuerdo, la unión, el intercambio fraterno.

En este sentido, compartimos la preocupación que ha impulsado a las Naciones Unidas a declarar el presente como "*Año Internacional de la Reconciliación*", según veo en unos escritos que me han llegado junto al anuncio del tema. Quisiera, sin embargo, exponer aquí brevemente algunas precisiones, que considero de gran importancia, dada la profundidad y la urgencia del problema.

Me refiero a precisiones que afectan al fondo de la cuestión, es decir, al "porqué, al cómo y el para qué de la reconciliación". No basta, como hacen los mensajes de las Naciones Unidas, con invitar al diálogo y al perdón, para "recuperar" la unidad universal, decir que todos somos buenos, que nadie puede solo, pero todos pueden aportar algo al entendimiento mutuo, que caminamos hacia una nueva era, hacia

una conciencia global, fundada en la "Tierra Madre y Matriz"... En realidad no sabemos cuándo fuimos unidad, si podemos decir que todos somos buenos, porqué la tierra es nuestra madre, qué base común haría posible el diálogo y la convivencia, dónde quedaría la libertad y la conciencia de cada uno en un "nuevo equilibrio"...

El valor de esta llamada de las Naciones Unidas sólo puede estribar en ser un desencadenante de acciones por la paz, lo cual ya es algo. Pero el problema es mucho más profundo y complejo, y todo quedaría en gestos y palabras biensonantes, si no se aborda la cuestión con realismo y desde una base más sólida. Bastaría con evocar aquí cualquier experiencia de quien haya vivido, en primera persona o en alguien próximo, un conflicto serio, o haya realizado alguna vez un intento de pacificación.

Hay ciertamente una fuerza poderosa que nos empuja a la reconciliación. Es el hecho de que la reconciliación y la paz constituyen un beneficio para todos. Hay una "utilidad" en la reconciliación. Así dirá Francis Bacon (siglo XVII) que "vengándose, uno se iguala a su enemigo; perdonándole, se muestra superior a él". Y el Dalai Lama invita al perdón diciendo que "si no perdonas por amor, perdona al menos por egoísmo, por tu propio bienestar". Y Gandi señalaba el perjuicio que sufre una sociedad donde no exista el perdón, cuando denunciaba con ironía "ojo por ojo... al final todos ciegos; perdonar es el valor de los valientes". O el mismo Napoleón llegó a decir que "el perdón nos hace superiores a los que nos injurian". Algo parecido al aforismo del escritor mejicano Doménico Cieri, que dice "quien no perdona a tiempo, sufre

mucho tiempo". Podríamos completar la lista con frases semejantes extraídas de nuestras conversaciones cotidianas: "no vale la pena estar enfadados", "hoy por ti, mañana por mí", "conviene ceder uno y mañana otro", "me gusta estar en paz con todo el mundo"... Los políticos, por su parte, promueven "negociaciones de paz" y "diálogo entre culturas" con el objetivo de que todos salgan beneficiados de un equilibrio de fuerzas y una coexistencia pacífica.

Hemos de reconocer el valor de todas estas estrategias de la reconciliación. ¡Ojalá fueran de aplicación universal y las practicáramos cada día! Sin embargo no estamos satisfechos. Porque no quisiéramos perdonar por el prurito de superioridad, de victoria o, simplemente, porque la reconciliación nos evita sufrimientos y trae más ventajas a la larga. En el fondo no nos gusta una reconciliación meramente "calculada".

Aún podríamos ir más allá, apelando a "los buenos sentimientos", esos que sostienen tantos actos de generosidad y altruismo en el ámbito, por ejemplo, del voluntariado y de las ONGs. Generalmente no hay aquí cálculos, ni estrategias. El sentimiento y la sensibilidad, más o menos difusa, sostienen de hecho muchos servicios humanitarios: en nuestro caso, motivarían los esfuerzos por construir la paz mediante la reconciliación.

Consideramos que éste es un paso muy importante en la humanización del mundo y que merece todo el apoyo por nuestra parte. Es una suerte que determinados "buenos sentimientos", como los de solidaridad y de paz, formen parte de los discursos de los líderes actuales y de los mensajes que impregnan muchas mani-

festaciones de la cultura moderna. Encontramos, sin embargo, muchos y decepcionantes límites a esta fuente de bondad. Como hemos podido comprobar tantas veces, los sentimientos son débiles, se dirigen a realidades muy parciales de la convivencia, y se quedan muchas veces en manifestaciones sin ninguna efectividad. En el fondo, el gesto reconciliador nacido del mero sentimiento no sería otra cosa que la satisfacción de una tendencia o un impulso que uno experimenta dentro de sí. Con todo, de algún modo y en determinados casos, este impulso podría denominar "amor".

Podemos (debemos) adentrarnos aún más en el camino de la reconciliación. La insatisfacción que en el fondo sentimos al practicar esta reconciliación tan limitada se debe, no sólo a su escaso alcance, sino a una razón más profunda: sinceramente, ¿quién se puede sentar en el trono del que "concede" el perdón, aunque sea el mismo ofendido?; ¿quién puede presentarse para mediar en un conflicto entre dos partes con suficiente crédito para que su palabra sea escuchada y respetada?; ¿quién puede erigirse en juez que absuelve?; ¿quién asegura que el orden, efecto de la reconciliación, no es más que un frágil equilibrio de fuerzas, una coexistencia pactada?...

La vida misma nos ha demostrado tres hechos indiscutibles: primero, que yo, nosotros, todos, estamos del lado de los reos, de los responsables de las ofensas y los conflictos; segundo, que sólo puede reconciliar, quien es absolutamente inocente o quien ha sido previamente reconciliado; tercero, que la reconciliación verdadera ha de ser gratuita. Por eso la reconciliación nunca podrá provenir de un

ejercicio de poder, sea mediante imposición, sea por negociación o acuerdo de ideas, sino únicamente de una profunda humildad.

En este punto he de confesar que sólo puedo motivar y defender la reconciliación si entiendo nuestra convivencia como desarrollada ante la mirada del Dios de Jesucristo. De ella habló repetidamente Jesús. En cierta ocasión afirmó que "debéis perdonar siempre, sin límite de personas ni de tiempo". Entendemos la extrañeza, quizá el rechazo, que Pedro y los discípulos sintieron ante las palabras de Jesús. Pero Él, descubriendo que pensaban en el perdón al hermano desde una posición de cálculo y poder, les expone la parábola del siervo sin entrañas: un siervo, al que su señor le había perdonado una deuda enorme, no fue capaz de perdonar una ínfima cantidad a un compañero, por lo cual le fue reclamada de nuevo la deuda íntegra (*Mt. 18,21-35*).

En efecto, cuando vivo el conflicto, lo primero que he de mirar es quién soy yo, y reconocer que no puedo simplemente considerarme como el ofendido y al otro como ofensor. Antes yo, aun siendo deudor de Dios con una deuda impagable, he sido perdonado por Él porque me ama, de una forma gratuita. Entonces, mi reconciliación con el hermano no podrá realizarse desde una posición de poder y de cálculo, sino desde el agradecimiento y la proximidad del que se reconoce, como él, débil y sólo sostenido por el amor de Dios Padre. La reconciliación fraterna consistirá, por tanto, en un desbordamiento del propio amor gratuito que me ha sido regalado. De la misma manera y por la misma razón que he sido reconciliado, así ofrezco reconciliación al hermano.

Aunque no lo parezca, esto sirve igualmente para los conflictos de grupo, institucionales e incluso políticos. La fuente de la reconciliación y de la paz sólo está en el corazón de Dios, el Dios de Jesucristo, que los antiguos definían como "Dios fiel, rico en misericordia y perdón" y que en la plenitud de los tiempos se nos ha manifestado como amor.

+ Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat.

Article del bisbe Agustí, publicat a la revista *Catalunya Cristiana*: "Comunió impossible?"

Sant Feliu de Llobregat, 24-3-09

La premsa es va fer ressò immediatament d'aquelles paraules fortes i controvertides del Papa en la seva carta dirigida als bisbes de l'Església Catòlica sobre la remissió de la pena d'excomunió dels quatre bisbes consagrats per l'arquebisbe Lefevre. Al final de l'esmentada carta, en efecte, Benet XVI diu que va haver de comentar davant el seminaristes de Roma el text paulí de *Gal 5,13-15*, que diu: "Vosaltres, germans, heu estat cridats a la llibertat. Però mireu que aquesta llibertat no sigui un pretext per a satisfer els desigs terrenals. Més aviat, per l'amor, feu-vos servents els uns dels altres. En efecte, tota la Llei troba la seva plenitud en un sol precepte: *Estima els altres com a tu mateix*. Perquè, si us mossegueu i us devoreu mútuament, penseu que acabareu destruint-vos". El seu comentari anava per aquí: "Malauradament aquest 'mossegar i devorar mútuament' també existeix avui en l'Església".

Sabíem que havia quedat profundament afectat per l'experiència de les fortes crítiques rebudes per determinats grups ideològics i polítics. Coneixent-lo, no creiem que s'hagi esverat per rebre crítiques. El que segurament l'ha colpejat és comprovar els motius i les maneres d'aquestes crítiques. I, més concretament, el fet que algunes d'elles venien de grups d'Església: "M'ha entristit el fet que també els catòlics, que en el fons haurien pogut saber millor com estan les coses, hagin pensat haver-me de ferir amb una hostilitat disposada a l'atac", confessa en la carta. En efecte, no és gaire difícil per a un catòlic entendre la diferència que hi ha entre aixecar una excomunió a algú, que havia estat sancionat, i reconèixer la seva plena comunió amb l'Església...

Però no entrem en aquesta qüestió. És una altra cosa el que ens preocupa, més general i, per tant, més greu. Tot i reconèixer possibles errors de càlcul, que la mateixa carta admet com a mera possibilitat, la reacció ha estat totalment desproporcionada. I és aquesta desproporció el que ens fa preguntar si, davant aquestes conductes, podem esperar, si més no, un creixement en la comunió dins l'Església.

Perquè la comunió en l'Església és un do de l'Esperit. Però aquest do esdevé absolutament incompatible amb el prejudici ideològic, la desqualificació sistemàtica de l'altre, la lluita constant per guanyar influència, el posicionament polític, la sospita continua llençada vers el grup antagònic, l'exclusió permanent del contrari, la polarització irreconciliable de postures... Més incompatible és encara el do de la comunió amb el llenguatge, les maneres i recursos que fa servir aquesta lluita interna. Això no pot ser, de cap

manera, de l'Esperit. Segons l'expressió paulina, no és més que "satisfacció de desitjos terrenals". En llenguatge d'avui, una lluita de poder, un enfrontament ideològic, una "mundanització" de l'Evangeli, en el pitjor sentit de la paraula. Són "mossegades" que malmeten l'Església. I quan ens la mirem i copsem les seves ferides, la conclusió sempre serà la mateixa: són els altres els culpables de la seva mala imatge.

Quan podrem parlar, actuar i viure, a l'Església sense l'esclavatge d'haver de mirar el grup antagònic, com reaccionarà, què interpretarà, quin ús farà del que dic o faig? Quan podrem gaudir del fet que l'altre, tot i tenir una altra teologia, una altra espiritualitat, un altre discerniment, és sobretot germà meu i em tractarà com a tal?

Avui només serà un somni. Preguem i treballarem per la nostra conversió. Potser algun dia l'Esperit ens concedirà quelcom d'aquest goig.

*Agustí Cortes Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

Carta als participants a la trobada d'esplais del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat a Montserrat

Sant Feliu de Llobregat, 18-4-2009

Estimats infants, joves i famílies,

Rebeu la meua més cordial salutació. Era el meu desig, i tenia molta il·lusió, d'estar entre vosaltres en aquest dia, participant del pelegrinatge a la Mare de Déu de Montserrat, però no ha estat possible. Tanmateix vull fer-me present, si més no, a través d'aquestes breus paraules.

Mentre gaudiu de la muntanya i del paisatge, de la pregària, la companyia dels altres i de la marxa fins al Monestir, potser sentireu un tast d'alegria, com un petit brot de primavera o una llavor que ja germina. No el deixeu perdre, perquè un dels secrets de la verdadera alegria és que sempre se'ns dóna en petites porcions, que conviden a créixer i cercar-ne més. Sabent que aquesta recerca de l'alegria acabarà quan siguem feliços.

Com aquests, l'alegria i la felicitat, té molts altres secrets. Ho endevinem quan escoltem Maria, la Mare de Déu, cantar exultant de joia el seu càntic de lloança. L'alegria té molt a veure amb la senzillesa, amb la pobresa del qui ho ha donat tot perquè tot ho reconeix rebut del Senyor amb l'obra del Déu fidel que dispersa els de cor altiu i exalça els humils...Us convido a sentir ben a prop la presència de la "Mare de Deu de l'Alegria", per tal que us encomani quelcom de la seva felicitat. I que alhora pugueu posar alegria en tot el que feu, encomanant-la així als vostres amics i companys, a les famílies, als vostres esplais i comunitats parroquials.

Rebeu el meu afecte i el meu record. I en aquest temps de Pasqua, la salutació que, havent-la rebut del mateix Jesús ressuscitat, els cristians han intercanviat com a germans: "La Pau amb vosaltres".

*Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat*

DELEGACIONS

LITÚRGIA I PASTORAL SAGRAMENTAL

La Paraula de Déu en la litúrgia

Març 2009

El passat mes d'octubre de 2008 va tenir lloc el Sínode dels bisbes sobre "La Paraula de Déu en la vida i la missió de l'Església". En continuïtat amb el nostre objectiu diocesà del curs passat, aquest Sínode ha fet moltes aportacions per ajudar a captar i a viure la importància i centralitat de la Paraula de Déu en la vida cristiana. Però també, en connexió amb el nostre objectiu d'enguany, hi ha aportacions interessants sobre la Paraula de Déu en la celebració litúrgica. Així, per exemple, la unitat entre Paraula de Déu i Eucaristia, la importància i necessitat de revisió de les homilies, l'art litúrgic, la Litúrgia de les Hores... Val la pena rellegir les 55 propostes presentades pel Sínode al sant pare Benet XVI, perquè hi ha molts elements d'interès, també en el camp de la litúrgia. (En català les podeu trobar totes, junt amb altres documents del Sínode, a l'edició publicada pel CPL i també a Documents d'Església n.931). A l'espera de l'exhortació postsinodal del papa, us oferim aquí una de les propostes, que dóna algunes pistes concretes per a

la proclamació de la Paraula de Déu en la celebració litúrgica.

Proposta 14: Paraula de Déu i Litúrgia

L'assemblea, convocada i reunida per l'Esperit per escoltar la proclamació de la Paraula de Déu, resulta transformada per la mateixa acció de l'Esperit que es manifesta en la celebració.

En efecte, on hi ha l'Església allí hi ha l'Esperit del Senyor; i on hi ha l'Esperit del Senyor, allí hi ha també l'Església (cf. Sant Ireneu, *Adversus Haereses*, III,24,1).

Els Pares sinodals reafirmen que la litúrgia és el lloc privilegiat en el qual la Paraula de Déu s'expressa plenament, tant en la celebració dels sacraments com sobretot en l'Eucaristia, en la Litúrgia de les Hores i en l'any Litúrgic. El misteri de la salvació narrat en la Sagrada Escrip-tura troba en la litúrgia el seu propi lloc d'anunci, d'escolta i d'actuació.

Per aquest motiu, es demana per exemple,

- que el llibre de la Sagrada Escrip-tura, fins i tot fora de l'acció litúrgica, tingui un lloc visible i d'honor dins de l'església.
- Que hauria de fomentar-se l'ús del silenci després de la primera i segona lectura, i acabada l'homilia, com suggereix l'*Ordenament General del Missal Romà* (cf. n. 56).
- Que es poden preveure també celebracions de la Paraula de Déu, centrades en les lectures dominicals.
- Que les lectures de la Sagrada Escrip-tura es proclamïn amb llibres litúrgics dignes, o sigui els Leccionaris i l'Evangelari, que seran tractats amb el més profund respecte per la Paraula de Déu que contenen.

- Que es doni el valor que li escau a l'Evangelari amb una processó que precedeixi la proclamació de l'Evangelí, sobretot en les solemnitats.
- Que es vegi clarament el paper dels servidors de la proclamació: lectors i cantors.
- Que es formin adequadament els lectors i lectores, per tal que puguin proclamar la Paraula de Déu de manera clara i comprensible. Se'ls invitarà a estudiar i a testimoniar amb la vida els continguts de la Paraula que llegeixen.
- Que es proclami la Paraula de Déu de manera clara, amb domini de la dinàmica de la comunicació.
- Que no s'oblidin, en especial en la Litúrgia eucarística, les persones per a les quals és difícil la recepció de la Paraula de Déu, comunicada en els modes usuals, com els invidents o amb discapacitat auditiva.
- Que es faci un ús competent i eficaç dels instruments acústics.

A més, els Pares sinodals senten el deure de recordar la greu responsabilitat que tenen els qui presideixen la santa Eucaristia perquè no se substitueixin mai els textos de la Sagrada Escripura per altres textos. Cap text d'espiritualitat o de literatura no pot aconseguir el valor i la riquesa continguda en la sagrada Escripura, que és Paraula de Déu.

CATEQUESI

Ritus d'elecció

El passat 1 de març presidit per Mons. Agustí Cortés se celebrà a la Catedral de Sant Llorenç el ritus de l'Elecció de 8

catecúmens que rebran els sagraments de la iniciació cristiana: baptisme, confirmació i eucaristia, en aquesta Pasqua. En l'esmentada celebració concelebraren Mn. Jordi d'Arquer, delegat diocesà per al catecumenat, Mn. Joan Pere Pulido, secretari general i canceller, i els preveres de les parròquies que acompanyen aquests 8 catecúmens. Els catecúmens foren acompanyats pels seus respectius padrins i pels diferents acompanyants del seu procés de formació catecumenal.

Aquest ritus significa que és l'Església qui els escull per rebre els esmentats sagraments després d'un període intens i fecund de formació catequètica, espiritual i litúrgica que coneixem com a catecumenat.

Aquests catecúmens provenien de les parròquies de Santa Maria de Castelldefels (3), Sant Joan Baptista de Sant Joan Despí (1), Sant Vicenç de Sant Vicenç dels Horts (1), Sant Pere de Masquefa (1), Santa Maria d'Olesa de Montserrat (1) i Sant Sadurní de Sant Sadurní d'Anoia (1). Aquests catecúmens són majoritàriament nascuts a Barcelona o a poblacions de la nostra diòcesi, excepte dos que eren nascuts en altres països. Les seves edats oscil·len entre els 21 i els 35 anys.

Aquests catecúmens han seguit el procés del catecumenat i han celebrat els ritus fonamentals en les seves parròquies, acompanyats de persones de la comunitat i dels preveres que els han ajudat a créixer i a madurar en la seva fe.

El Servei Diocesà per al Catecumenat acompanya, orienta i discerneix, juntament amb els preveres, l'itinerari més adequat per a cadascú, d'acord amb la normativa diocesana i les orientacions del Consell Episcopal i del Sr. Bisbe.

VIDA CONSAGRADA

Crònica Febrer - Abril

2.2.09. Sant Feliu de Llobregat. Jornada Mundial per a la Vida Consagrada. A la catedral de Sant Llorenç, benedicció de les candeles i celebració de l'Eucaristia pel Sr. Bisbe i concelebrada pel Vicari Episcopal de la Zona Mn. Antoni Roca, el Secretari canceller Mn. Joan Pere Pulido i el Delegat de la Vida Consagrada Josep Roca, S.F., junt amb uns 30 religiosos sacerdots, preveres seculars i diaques, i participació de nombroses religioses, religiosos i fidels, sobretot de Vida Creixent.

Varem fer donar gràcies al Senyor per les professions del 2008:

- Del Monestir de Sant Benet de Montserrat: M. del Mar Albajar i Viñas, Conxita Gómez i Subirà, Roser Estrada i Desunvila.
- Carmelites missioneres: professió perpètua de Maria Rallo.
- Monestir de Montserrat, 50è aniversari de professió monàstica: P. Andreu Marquès, OSB.

Encomanàrem al Senyor els difunts del 2008:

- De les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús: Sor Aurelia Lasheras Romero, Soledad Lozano Heras, Maria Clotilde Mañeru Erdozan, Mª Angeles Cía Arrarás, Natividad Labiano i Josefina Ortega,
- Del Monestir de Montserrat: G. Joaquim (Andreu) M. Martínez i Periago, Rm. P. Cassià M. (Joan) Just i Riba, abat emèrit, P. Romuald M. (Joan) Díaz i Carbonell, G. Andreu M. (Joan) Soler i Seguís, P. Agustí Figueras i Figueras i P. Alcuí (Pere) Serras i Corominas.

- Dels religiosos Camils.: P. Salvador Manuel Pellicer.

De l'Institut de Religioses de Ntra. Sra. de la Mercè de Barcelona Gna. Montserrat Lidón Falcó.

Del Monestir de la Mare de Déu del Carme: Gna. Maria Genoveva Caulús Solé.

12.2.09. Barcelona. A la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi de Sarrià, **reunió dels vicaris i delegats per a la vida consagrada de Catalunya.** Després de la pregària, es van fer una revisió de les celebracions de la Jornada Mundial de la vida consagrada als diversos bisbats de Catalunya, el dia 2 de febrer, donant gràcies a Déu per la bona participació i interès. Es va recomanar que es donés molta rellevància a aquesta jornada i que es considerés com un fet eclesial, procurant, a ser possible, que l'Eucaristia se celebrés a la catedral presidida pel bisbe, amb participació dels fidels i concelebrada pels religiosos sacerdots, sacerdots seculars i diaques. Es va suggerir que es demanés al CPL la publicació d'un full amb les pregàries especials per a aquesta celebració, inclòs en els guions habituals de cada diumenge. Dedicàrem un temps a estudiar possibles temes per a la trobada de fi de curs que serà a Tarragona, i a estudiar una distribució del temps. El secretari de la URC va demanar una estadística del nombre de comunitats i de religiosos/es de cada bisbat. També es va comentar la invitació de la Generalitat de Catalunya als bisbes i delegats a la presentació d'un estudi que ella ha patrocinat sobre la tasca social dels religiosos i religioses en els barris i en els sectors més pobres de la nostra societat, el dia 2 de març a l'auditori del Palau de la Generalitat. Finalment, vam

compartir informacions diverses sobre la vida dels nostres bisbats.

19.2.09. El Sr. Bisbe comunica al Delegat que la comunitat de religioses Caputxines Mare del Diví Pastor, de Sant Pere de Ribes, deixen l'escola maternal per manca de vocacions. Segurament quedarà sota la gestió d'una cooperativa de mestres.

21.2.09. *Barcelona.* El Delegat visita la cúria de les religioses Caputxines Mare del Diví Pastor, del carrer Bailèn, 40, i s'entrevista amb les M.M. Secretària i Ecònoma general a fi rebre informació sobre la sortida de la comunitat de Sant Pere de Ribes. La causa és la manca de vocacions i de la necessita a les seves escoles. D'entre elles, la que presenta menys dificultats és aquesta, atès que només hi actualment uns 60 alumnes i l'any vinent ja passen a un Parvulari uns 30. Només s'hauran de buscar una altra guarderia uns 30. Els sap greu perquè ja fa 128 anys de la seva presència a la població, però no tenen una altra solució. El rector de la parròquia ho lamenta ja que ajuden en la tasca pastoral, sobretot la catequesi i la comunió als malalts. S'han entrevistat amb l'alcalde, que també ho lamenta però ho comprèn. Tres mestres s'ofereixen per tirar endavant la institució com una cooperativa llogant l'immoble. Les religioses voldrien una solució definitiva, no únicament un lloguer. Amb tot estan temptejant la qüestió.

21.2.09. *Roma.* El Papa anuncia la **Canonització del beat Francesc Coll i Guitart**, sacerdot dominic que fundà la Congregació de les Dominiques de l'Anunciata de la Beata Verge Maria, que tindrà lloc el dia 11

d'octubre de 2009. El decret d'aprovació el miracle havia estat el 3 de juliol del 2008. Aquestes germanes tenen una comunitat a Monistrol de Montserrat. Felicitats!

24.2.09. *Sant Feliu de Llobregat.* A la seu del Bisbat reunió de la **Comissió de Vida Consagrada**. Després de la pregària i de l'aprovació de l'acta de la reunió anterior, varem dedicar una estona a revisar la celebració de la Jornada Mundial de la Vida Consagrada, el dia 2 de febrer a la catedral. El Delegat va informar-nos sobre la reflexió dels Delegats dels Bisbats de Catalunya sobre aquesta jornada. Quan al nostre bisbat, ens va semblar bé fer-la com ara, és a dir: a la catedral, l'Església cap i casal, oberta a tots els fidels, especialment els de Vida Creixent i concelebrada pels religiosos preveres i altres preveres seculars i diaques.

Varem ajustar la distribució de l'horari de la propera trobada-recés a Vilafranca, el dia 7 de març, a fi de donar espai a la celebració de l'Eucaristia.

També prepararem les Jornades de Montserrat els dies 6-8 d'abril. El P. Salvador Plans va presentar un projecte que tots trobarem bé. S'enviarà properament circular convidant-hi.

Varem aprovar l'Historial de la Delegació de l'any 2008 i acordarem lliurar-ne una copia al Sr. Bisbe. Finalment, compartirem informacions diverses sobre les comunitats i monestirs de la Diòcesi.

2.3.09. *Barcelona.* Al Palau de la Generalitat, la Direcció General d'Afers Religiosos presenta l'informe "**Al servei de servir**", que qualifica d'espectacular la tasca social del religiosos catòlics a Catalunya. L'estudi fou encarregat al grup d'in-

vestigacions en Sociologia de la Religió (ISOR), dirigit pel catedràtic de la UAB Joan Estruch. Detalla 776 serveis, entre els quals destaca l'atenció diversa, àmplia i sistemàtica, en el camp de la promoció social i l'atenció a marginats, emigrants, mares solteres, prostitutes, infants abandonats, etc. A l'acte, presidit pel vicepresident de la Generalitat Lluís Carot Rovira, hi assisteixen el cardenal de Barcelona, l'arquebisbe primat de la Tarraconense, el bisbe i príncep d'Andorra i Mons. Romà Casanova.

4.3.09. Barcelona. A la casa d'exercicis de Sant Ignasi, **Assemblea general de l'URC.** El tema d'estudi, reflexió i debat, en dues sessions, va ser "L'economia als darrers anys. Conseqüències socials de la crisi". El ponent va ser Francisc Ferrer, membres del Seminari d'Economia Crítica TAIFA. Va proporcionar diverses nocions sobre els mecanismes econòmics del capitalisme, i com ens han portat a la situació actual, gairebé impossible de redreçar. Va establir paral·lelismes amb la figura del profeta Jonàs que és enviat a Nínive, la gran capital, per invitar la gent a la conversió. Els religiosos/es tenim a les mans fer una lectura evangèlica del treball i dels béns que Déu ha posat al servei de l'home, no per a acumular-los sinó per usar-ne en tant i quant siguin necessaris per a la realització personal i comunitària.

Clara Fons i Duocastella, sociòloga del Grup de recerca ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió), de la Universitat Autònoma de Barcelona. Va presentar: "La meua experiència en la investigació de l'informe "El servei de servir", sobre la tasca social dels religiosos i religioses de Catalunya", que el catedràtic Joan Estuch

va presentar el dia 2 de març al Palau de la Generalitat de Catalunya.

Begoña Iñarra, missionera de Ntra. Sra. d'Àfrica, coordinadora del Secretariat RAEFJ, Brusel·les, va fer informar sobre la "Xarxa Àfrica Europa, Fe-justícia".

Va ser elegida una vocal per a la Comissió Permanent. Va ser aprovat el Balanç 2008 i els pressupostos 2009, així com els Estatuts de Zona i Reglament de la CONFER.

7.3.09. Vilafranca del Penedès. Al Col·legi Sant Ramon, **Trobada recés de Quaresma.**

El Sr. Bisbe va basar la seva reflexió en diversos textos de sant Pau, ja que estem dins de l'any paulí. Va dividir-la en tres apartats:

I. **Inici de la vida consagrada:** arrenca de la conversió, la qual és una resposta de fe i d'amor: Els elements que caracteritzen la consagració comporten canviar de pensar i de sentir, és a dir: "deixar-ho tot."; comunió amb el camí de la creu que són els sofriments de la humanitat; a imitació de Crist, sensibilitat accentuada a favor dels més pobres i desvalguts; dimensió escatològica: el consagrat és el primer testimoni de la Resurrecció; culte vital: ser sant no exclou el un sentit moral però sobretot és una categoria essencial. És el culte veritable de la vida.

II. **Creixement de la vida consagrada:** significa desenvolupar fins a la plenitud el nucli essencial: la conversió i la consagració. Això significa verificar la vida, és a dir, fer-la veritat; seguir la cursa, tenint els ulls fits en la meta i no tornar mai la vista enrere.

III. **Final de la VC:** La Quaresma ens convida a situar-nos en els darreries de la vida. El traspàs de la mort és la darrera

opció d'amor en una pobresa absoluta; veurem Déu de tu a tu. Ja coneixeré Déu i em coneixeré a mi mateix a través dels ulls de Déu.

A continuació varem celebrar l'Eucaristia i compartirem un dinar fraternal.

10.3.09. 600 Aniversari de l'Abadia de Montserrat. Va ser el 1409 quan la comunitat de Montserrat, que era una casa dependent de Ripoll –el cenobi fundador, el 1025–, va rebre el rang d'abadia per part de Benet XIII, l'anomenat Papa Luna. El monestir va celebrar aquesta aniversari en l'Eucaristia del diumenge, dia 8.

2.4.09. Martorell. La **Gna. Maria Luisa Temiño Temiño**, de les Josefines de la Caritat, celebra els 50è aniversari de la professió religiosa a la residència de l'Hospital de Sant Joan de Déu. Va fer la primera professió religiosa l'1 d'abril de 1959 i la professió perpètua el 2 d'abril de 1962. Va estar destinada a Premià de Mar, Burgos, Sevilla i dues vegades a Martorell. El dia 16 d'aquest mes, amb participació dels residents, equip mèdic, personal sanitari i amics del poble, el rector de la parròquia Mn. Pere Corbera, junt amb Mn. Josep Pi, resident i capellà, van concelebrar una eucaristia d'acció de gràcies per aquesta efemèride, que van compartir dues altres germanes, la Gna. Pilar i Vicenta Maria, també pels 50 anys de vida consagrada.

7-9.4.09. Monestir de Montserrat. Terceres Jornades de Formació de la Delegació de Vida Consagrada. Van desenvolupar-se feliçment, combinant la participació en la l'acció litúrgica dels dies sants i la presentació de temes de fons impartits pels monjos:

P. Lluís Duc sobre el diàleg interreligiós: l'ésser humà serà sempre un ésser religiós, perquè al món hi ha situacions que no pot arribar a dominar: vida, mort...En el fet religiós cal que hi hagi transmissors, és un recorregut al llarg de la vida, on intervé la família, la cultura, la formació...Tot home té el sentit de la transcendència, fa present l'infinit, l'absent, fa present el que és futur. Allò que és veritablement religiós no és agressiu amb les altres religions i porta al diàleg i a la reconciliació.

P. Andreu Marquès: *La Sang de Jesús i la nostra salvació.* Qui va condemnar Jesús? El Pare?, no!, els homes. Hi ha textos que sembla que sigui el Pare: *Jn.* 3,16; *Mt.* 24,26; *Lc.* 9, 22. Però en tots queda clar que "calia" que Jesús morís. Jesús sofreix pels pecats de cada un de nosaltres. La mort de Jesús no és fatalisme, com vol plasmar alguna pel·lícula. El Fill de Déu carrega amb la pena dels homes. Vol redimir la humanitat. Quan Jesús proclama amb paraules i fets l'amor del Pare ja obra la salvació.

Som salvats per la Creu. Cal reflexionar sobre la "bonesa de Jesús" (*Mt.* 11,29-30; 12,15-25). "Jesús i el publicans" (*Mt.* 9,9; *Lc.* 19,2; 7,37). "Jesús i els samaritans" (*Lc.* 10,33; 17,16; *Jn.* 4,9). "Jesús i el dissabte" (*Mt.* 2,27; 3,1-6; *Jn.* 9,14). "L'autoritat de Jesús" (*Mt.* 5,21.48; 7,29; 9,6ss; *Mc.* 2,28). "La crucifixió" (*Mc.* 15,15;15,33-39).

El **Gna. Efrem Montellà** va amenitzar els vespres amb explicacions acurades sobre diverses peces musicals.

Van assistir-hi 17 persones consagrades del bisbat, de 6 diferents congregacions.

En la posada en comú es va considerar molt enriquidor continuar aquests dies de reflexió i formació.

25.4.09. Capellades. Cloenda del **150è aniversari de la fundació del Col·legi Mare del Diví Pastor**, pel P. Josep Tous, sacerdot igualadí que fundà el 1835 a Ripoll la congregació de les Caputxines "Mare del Diví Pastor". El col·legi de Capellades és la casa pairal d'aquesta congregació. A la parròquia, va presidir la solemne eucaristia el Sr. Bisbe Agustí Cortès, concelebrada amb el vicari general, el secretari i canceller, el rector, el delegat per a la vida consagrada i altres sacerdots. Després de la missa, als patis del col·legi, van tenir lloc parlaments de la directora, del delegat per a la vida consagrada, de l'alcaldeessa, de la cap dels serveis territorials de la zona centre i de la M. General M. Belkis Román. A continuació els alumnes, per cicles, van fer diverses actuacions, entre les quals van presentar una "Auca dels 150 anys semblant la pau i el bé". Van concloure els actes de l'aniversari amb un enlairament de globus d'esperança i un piscolabis per a tota la comunitat educativa.

NECROLÒGIQUES

24.2.09. Vilafranca del Penedès. Al monestir Mare de Déu del Carme, mor **Maria Assumpta Colomé Pagès**. Va néixer el 31 d'agost de 1927, d'una família profundament cristiana de Vilafranca del Penedès (Barcelona). Fou batejada el 15 de setembre del mateix any i confirmada el 4 d'abril de 1935. Fou presidenta d'Acció Catòlica, fent una labor magnífica entre les joves de Vilafranca. Entrà al Monestir de la mateixa Vila el dia 2 de febrer de 1960. Féu la seva professió temporal el dia 20 d'agost de 1961 i la solemne el 15 d'agost de 1965. Els seus trets peculiars foren la joia i el seu

notable sentit de l'humor que el traspasava a les germanes de la comunitat i als qui la tractaven. Estimava profundament la vida del Carmel, la pregària, la litúrgia de la qual escrutava amb avidesa el sentit pregon de la paraula de Déu. En els seus llargs anys de servei com a sagristana, ressaltà la seva pulcritud en tot el que es referia al culte. El seu art fou el de l'agulla que posà generosament al servei incondicional de la comunitat. Feia uns tres anys, aproximadament que presentà símptomes de pèrdua notable de memòria fins quedar afectada per la malaltia d'Alzheimer que la va anar anul·lant de tal manera que, darrerament, a causa d'una afecció bronquial quedà en estat de coma, lliurant el seu esperit al Senyor el dia 24 de febrer de 2009 després de 48 anys de consagració a Déu en el Carmel i 81 anys de vida.

23.4.09. Sant Feliu de Llobregat. A la residència del carrer Brugarolas, va morir **sor Maria de Sant Ramón Boldú Ricart**, religiosa mercedària missionera. Va néixer el 1916. Coneguda especialment a Martorell on va treballar 40 anys. A la residència en va viure 6. Va celebrar-se la missa funeral a la catedral.

PASTORAL VOCACIONAL

Carta enviada a les parròquies, de les delegacions de Pastoral Vocacional i de Vida Consagrada

Sant Feliu de Llobregat, 20-4-2009

Aquesta carta, que us adrecem conjuntament les delegacions diocesanes per a la Vida Consagrada i Pastoral Vocacio-

nal, és per informar-vos de la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions que s'esdevindrà diumenge 3 de maig, IV Diumenge de Pasqua, amb el lema: *LA CONFIANÇA EN LA INICIATIVA DE DÉU I LA RESPOSTA*.

És una ocasió per a tornar a presentar a Déu la nostra pregària confiada per les vocacions sacerdotals i per la vida consagrada. És per aquest motiu que us convidem a posar un accent especial a l'eucaristia del diumenge 3 de maig. Com a material us adjuntem el cartell, l'estampa i la carta del Papa Benet XVI, amb motiu d'aquesta Jornada, i us informem que podeu trobar altres materials (pregàries, guió litúrgic, etc.) al Web de la Delegació diocesana de Pastoral Vocacional del Bisbat.

També us convidem a participar de la celebració de l'eucaristia presidida pel nostre bisbe, el mateix diumenge 3 de maig a les 19 h. a la Catedral.

Units en la pregària per les vocacions al Bon Pastor, rebeu la nostra cordial salutació.

*Mn. Joan-Pere Pulido,
Delegat de Pastoral Vocacional
P. Josep Roca Mas,
Delegat per a la Vida Consagrada*

Província eclesiàstica de Barcelona

COMUNICATS

Defunció de Mn. Antoni Figuerola Damunt

A la matinada del dimarts dia 3 de març de 2009 ha mort Mn. Antoni Figuerola Damunt, prevere de la diòcesi de Terrassa, rector de la parròquia de Sant Julià de Palou, en el Vallès Oriental, a l'edat de 89 anys.

Mn. Figuerola havia nascut a Reus, el 12 de març de l'any 1919. ingressà en la Congregació dels Fills de la Sagrada Família i rebé l'ordenació sacerdotal a Barcelona el 18 de setembre de l'any 1948. Com a religiós de la Congregació estigué destinat a Begues i a Sant Julià de Vilatorrada i realitzà serveis ministerials a Sant Pacià de Barcelona, Begues, Molins de Rei i Vilafranca del Penedès. Fou entre els anys 1958 i 1964 ecònom general de la Congregació.

L'any 1978 començà a col·laborar a la parròquia de Sant Julià de Palou, d'on fou nomenat rector l'any 1979. L'any 1983 s'incardinà a l'arxidiòcesi de Barcelona. Amb la creació de la diòcesi de Terrassa el 15 de juny de l'any 2004 hi quedà incardinat com a prevere.

Les exèquies seran presidides per Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa, el dijous dia 5 de març a les 12 del migdia a la parròquia de Sant Julià de

Palou. La capella ardent serà instal·lada a la pròpia parròquia el dijous de 10 a 12 del migdia.

Encomanem a la misericòrdia del Senyor el seu servent fidel i prudent en el ministeri sacerdotal. Que descansi en pau.

Crònica de l'ordenació episcopal de Mons. Sebastià Taltavull

Barcelona, 21-3-2009

Trenta-dos arquebisbes i bisbes han assistit a l'ordenació episcopal de Mons. Sebastià Taltavull Anglada, nou bisbe auxiliar de Barcelona, nomenat per aquest càrrec pel Papa, el passat 28 de gener.

Ha presidit l'ordenació el Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona; amb ell li han conferit l'ordenació Mons. Manuel Monteiro de Castro, nunci apostòlic, i Mons. Joan Piris Frígola, bisbe de Lleida, juntament amb els altres bisbes presents. Entre aquests, hi havia el cardenal Ricard M. Carles Gordó, arquebisbe emèrit de Barcelona, els tres bisbes auxiliars de València, i els bisbes de les diòcesis catalanes. També han participat en l'ordenació Mons. Juan Antonio Martínez Camino, bisbe auxiliar de Madrid i secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola. Han concelebrat un gran nombre de preveres de l'arquebisbat de Barcelona, dels organismes de la Conferència Episcopal i de Menorca. Les autoritats civils assistents estaven encapçalades per Jordi Hereu Boher, alcalde de Barcelona i Josep Lluís Carod Rovira, vicepresident de la Generalitat de Catalunya.

Ha pronunciat l'homilia d'ordenació el cardenal Martínez Sistach, que ha explicat

el servei dels bisbes a les comunitats cristianes, inspirant-se en textos de la Bíblia i del decret sobre els bisbes del Concili Vaticà II. Referint-se al nomenament del nou bisbe auxiliar ha dit: "De nou manifesto la meua gratitud i la de tota la nostra Església diocesana per aquesta delicadesa i estimació que el Papa Benet XVI ha volgut tenir amb nosaltres". Ha remarcat el sentit evangelitzador de la pastoral diocesana; ha fet referència a l'acolliment dels immigrants dient que "la diòcesi de Barcelona ha estat sempre acollidora de moviments migratoris" i ha insistit en la solidaritat de la diòcesi amb tots els qui actualment, a causa de la crisi econòmica, passen per moments de greus necessitats. Finalment, s'ha dirigit al nou bisbe auxiliar dient-li: "Que el teu ministeri en el si d'aquesta Església sigui exercit, no solament atenent els qui segueixen o malden per seguir fidelment Jesucrist, sinó també dedicant-te amb tota l'ànima a aquells que potser s'han desviat d'alguna manera del camí de la veritat o ignoren l'Evangeli i la misericòrdia salvadora de Crist".

El nunci del Sant Pare a Espanya i Andorra, Mons. Manuel Monteiro de Castro, ha pronunciat unes breus paraules de felicitació al nou bisbe auxiliar, a l'arxidiòcesi de Barcelona, als seus familiars i a les persones vingudes de les Illes Balears, i ha desitjat al nou bisbe un fecund ministeri. Ha dit que la cerimònia havia estat molt ben conduïda i ha demanat la benedicció de Déu per als bisbes, les autoritats presents i tots els fidels.

Al final de la celebració, el nou bisbe ha manifestat el seu agrament als diversos estaments presents a la catedral, en especial als seus pares i familiars i amics de Menorca. "Penso en les autoritats aquí

presentes de Barcelona i Catalunya, de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, del Consell Insular i municipis menorquins, especialment el de Ciutadella, la meua ciutat. La vostra presència em fa pensar que el treball de l'Església interessa per la seva implicació valuosa en la construcció de la societat, de la qual en som ciutadans i servidors". En el recordatori de l'acte, per desig seu, s'hi ha posat un quadre que representa Jesús rentant els peus als seus deixebles.

Acabada la cerimònia, el nou bisbe, acompanyat de dos dels bisbes presents –l'administrador apostòlic de Menorca i bisbe auxiliar de València, Salvador Giménez Valls, i el bisbe de Màlaga i president de la Comissió de Pastoral de la CEE, Jesús Català– va passar per entre l'assemblea que omplia la catedral i els claustres, beneint els fidels i rebent la seva joiosa adhesió.

Conferència Episcopal Tarraconense

CRÒNICA

Concessió de la Creu de Sant Jordi

Barcelona, 20-4-2009

Demà a la tarda, al Saló Sant Jordi del Palau de la Generalitat, el Molt Hble. President Sr. José Montilla lliurarà la Creu de Sant Jordi a vint-i-set personalitats i quinze entitats que s'han destacat en el servei a Catalunya en el pla cívic i cultural.

Entre les vint-i-set personalitats, serà guardonat Mn. Manuel Pousa Engroñat, prevere de l'arxidiòcesi de Barcelona, "en reconeixement a la seva lloable dedicació, durant més de tres dècades, als sectors més exclosos de la societat. La seva pròpia fundació, posada en marxa l'any 2004, dóna suport a entitats, col·lectius o persones que realitzen accions per millorar les condicions de vida de la gent marginada, singularment en l'àmbit penitenciari."

Així mateix serà guardonada la Sra. Juana Martín Martín, treballadora social, "en reconeixement a la seva valuosa trajectòria a Càritas Diocesana de Barcelona, organització de la qual és cap del Programa d'immigració. En aquest àmbit, ha destacat per l'impuls de nom-

brotes iniciatives a favor dels drets de les persones, basades en l'enriquiment que suposa la diversitat cultural i la promoció dels valors humans."

Entre les quinze entitats, rebrà la Creu de Sant Jordi, en forma de placa, el Museu Geològic del Seminari de Barcelona, "en reconeixement a la valuosa tasca científica d'aquesta institució, en el si de l'Església catalana. El Museu Geològic del Seminari de Barcelona va ser fundat l'any 1874 i és pioner de l'estudi de la geologia al nostre país; té més de 55.000 fòssils inventariats i els darrers temps s'ha especialitzat en l'àmbit de la paleontologia."

Per un altre cantó, la Fundació Ajuda i Esperança, vinculada a l'arquebisbat de Barcelona, serà guardonada "en reconeixement a la importància dels valors humans que són inherents a la seva tasca, dedicada sobretot a la programació i manteniment del Telèfon de l'Esperança de Barcelona. L'actuació d'aquest servei es basa en la provada eficàcia que comporta que les persones puguin expressar els seus sentiments, reduir així el nivell d'ansietat i trobar, si s'escau, vies de solució a conflictes."

Conferencia Episcopal Española

COMUNICATS

«La vertadera justícia: protegir la vida dels que naixeran i ajudar les mares»

Nota que han escrit els bisbes de la Subcomissió per a la família i la defensa de la vida de la Conferència Episcopal Espanyola amb motiu del 25 de març, Jornada per la Vida.

1. L'Església és «el poble de la vida i per a la vida»¹

La vida de cada persona, amb tota la seva integritat i dignitat, està en el cor del ser i de la missió de l'Església, ja que hem estat creats per l'amor de Déu: «Abans de formar-te en les entranyes de la mare, jo et coneixia; abans que sortissis del seu ventre et vaig consagrar» (Jr 1,5), i hem estat redimits per la sang d'aquell que és «el camí, la veritat i la vida» (Jn 14,6). Jesucrist ha vingut al nostre encontre perquè els homes «tinguin vida, i en tinguin a desdir» (Jn 10,10). Aquí rau el nucli principal de la missió pastoral de l'Església orientada a fer que la vida terrenal de tot home arribi a la seva plenitud, participant en la comunió amb Déu Pare, acollint la vida nova atorgada per Jesucrist en virtut del do de l'Esperit Sant. Així som el poble cridat a custodiar, anunciar i celebrar l'evangeli de la vida.

Són molts els esposos que, amb generosa responsabilitat, reben els fills com el

do més preciós del matrimoni; moltes les famílies que, en virtut d'una clara opció per la vida, acullen nens abandonats, nois i joves amb dificultats, discapacitats i ancians que viuen sols; nombrosos els grups de voluntaris que es dediquen a donar hospitalitat als qui no tenen família. L'Església, seguint l'exemple de Jesús, bon samarità, sempre ha estat a l'avantguarda de la caritat efectiva.

Juntament amb aquests fets esperançadors, constatem la negació de la dignitat pròpia de la persona humana, des de la seva concepció fins a la seva mort natural, per part d'aquells que defensen la despenalització de l'avortament o de l'eutanàsia.

Hem d'afirmar un cop més que «tota amenaça a la dignitat i a la vida de l'home repercuteix en el cor mateix de l'Església, afecta el nucli de la seva fe»². En aquest sentit, amb profund dolor, contemplem com aquesta amenaça a la vida s'intensifica al nostre país davant l'anunciada reforma de la Llei de l'avortament, i per això ens urgeix «fer arribar l'evangeli de la vida al cor de cada home i dona i introduir-lo en el més recòndit de tota la societat»³.

2. La vertadera justícia: protegir la vida dels que naixeran i ajudar les mares

En la nostra societat es va assumint una greu deformació de la veritat pel que fa a l'avortament, que és presentat com una elecció justa de la dona destinada a solucionar un greu problema que l'afecta de manera dramàtica. S'arriba fins i tot a incloure l'avortament dins els anomenats «drets a la salut reproductiva». Això no obstant, l'autèntica justícia passa per la custòdia del nen que naixerà i el suport integral a la dona perquè pugui superar les dificultats i infantar el seu fill.

Aquesta situació va acompanyada d'una evident paradoxa: cada cop hi ha més sensibilitat en la nostra societat per la necessitat de protegir els embrions de diferents espècies animals. Hi ha lleis que tutel·len la vida d'aquestes espècies en les seves primeres fases de desenvolupament. Això no obstant, la vida de la persona humana que naixerà és objecte d'una desprotecció cada vegada més gran.

a) El dret del nen

El dret primer i més fonamental és el dret a la vida. La mal anomenada interrupció voluntària de la vida del nen en les seves primeres fases de desenvolupament suposa una clara injustícia i una greu violació dels drets fonamentals de la persona⁴.

Aquesta violació del dret fonamental del nen a la vida està revestida d'un especial dramatisme davant el fet que els qui atempten contra l'ésser més indefens i innocent o el deixen desemparat «són precisament aquells que tenen l'encàrrec sagrat de protegir-lo: la mare, el metge i l'Estat»⁵. En aquest sentit, la llei positiva que deixa desprotegit un dret fonamental de la persona és una llei injusta⁶.

b) Defensa de la dona i de la societat

Són moltes les persones que han assumit les falsedats divulgades sobre l'avortament fins al punt d'interpretar-lo no com una acció intrínsecament dolenta, sinó com un bé que cal defensar o, a tot estirar, com un mal menor que cal acceptar.

A aquest engany contribueix no sols la manipulació del llenguatge, sinó, d'una manera molt directa, la presentació de l'avortament com una solució alliberadora davant una situació dramàtica.

La realitat no és així. El fet cert, que gairebé sempre s'amaga, és que l'avortament produeix una greu ferida en la mare,

sobretot de caràcter psicològic i moral, de tal manera que la dona es constitueix en víctima directa de l'avortament.

La defensa de la dona no passa per oferir-li ajudes tècniques i econòmiques per avortar, perquè, lluny d'alleujar la seva situació, l'avortament l'agreuja d'una manera enormement dolorosa: ¿que potser «pot oblidar-se una mare del seu infantó, pot deixar d'estimar el fill de les seves entranyes?» (Is 49, 15). Per això, la veritable justícia passa per l'ajuda eficaç i integral a la dona embarassada, perquè pugui acollir la vida del seu fill.

En aquesta comesa està compromesa tota la societat, afectada en les seves mateixes arrels pel drama de l'avortament, i és necessari un compromís polític i legislatiu per prevenir les causes de l'avortament i oferir a les dones totes les ajudes necessàries per a tirar endavant el seu embaràs⁷.

3. Una missió urgent: anunciar l'evangeli de la vida

Tota persona humana «és molt més que una singular coincidència d'informacions genètiques que li són transmises pels seus pares». «La procreació d'un home no podrà reduir-se mai a una mera reproducció d'un nou individu de l'espècie humana, com passa amb un animal. Cada vegada que apareix una persona es tracta sempre d'una nova creació»⁸. Som davant veritats que estan il·luminades per la fe però que són accessibles a la recta raó: «Tot home obert sincerament a la veritat i al bé, fins i tot entre dificultats i incerteses, amb la llum de la raó i no sense l'influx secret de la gràcia, pot arribar a descobrir en la llei natural escrita en el seu cor (cf. Rm 2,14-15) el valor sagrat de la vida humana des del seu inici fins a la seva fi»⁹.

Malgrat això, en no pocs dels nostres contemporanis, aquesta llum de la raó es troba debilitada en un tema tan fonamental com l'avortament. Per això als qui formem el poble de la vida i per a la vida ens urgeix la missió d'il·luminar les consciències amb la veritat, en tota la seva esplendor.

Aquesta és la raó per la qual hem dedicat l'any 2009 a elevar una gran oració de súplica al Senyor de la Vida mitjançant els materials que s'han enviat a les paròquies, monestirs de vida contemplativa, moviments d'apostolat seclar, etc.

A més volem invitar els membres de l'Església a intensificar el treball de formació de les consciències pel que fa al drama de l'avortament. Per a facilitar aquesta feina formativa s'han elaborat també uns materials d'ajuda als quals convé donar la major difusió possible.

Per últim, volem demanar als creients un compromís actiu amb totes les associacions eclesials que tenen com a fi la defensa de la família i de la vida i que, gràcies a Déu, cada cop són més nombroses al nostre país. La causa de la vida humana ens demana col·laborar també amb tots els qui treballen en defensa seva, que són també cada cop més. Amb el nostre testimoni i suport volem donar esperança a les mares i als pares que tenen dificultats per acollir els seus fills. A l'Església han de trobar la llar on es descobreixen atencions i on poden rebre les ajudes que necessiten.

Confiam a la Mare de Déu, Mare dels vivents, els fruits d'aquest any dedicat a la pregària i a un treball més gran de formació i de compromís actiu en favor de les vides humanes que naixeran. Que ella ens ajudi a viure com a «fills de la llum»

(Ef 5,8) sent constructors d'una autèntica cultura de la vida.

Amb la nostra benedicció i afecte,

† Mons. Julián Barrio Barrio, *president de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar*

† Mons. Juan Antonio Reig Pla, *president de la Subcomissió per a la Família i Defensa de la Vida*

† Mons. Francisco Gil Hellín

† Mons. Vicente Juan Segura

† Mons. Manuel Sánchez Monge

† Mons. Mario Iceta Gavicagoeascoa

† Mons. Gerardo Melgar Vicioso

NOTES:

- (1) *Evangelium vitæ*, 78.
- (2) *Ibid.*, 3.
- (3) *Ibid.*, 80.
- (4) Cf. Card. T. Bertone, «Els drets humans en el magisteri de Benet XVI». Discurs a la Conferència Episcopal Espanyola (05/02/2009): «No hi pot haver un ordre social o estatal just si no es respecta la justícia, i la justícia només es pot aconseguir amb un respecte previ als drets humans i a la dignitat natural de cada home, de cada persona humana, amb independència de la fase de la seva vida en què es trobi.»
- (5) Cf. Conferència Episcopal Espanyola, «La vida y el aborto. Declaración de la Comisión Permanente» (05/02/1983), a Conferència Episcopal Espanyola, *La vida humana, don precioso de Dios. Documentos sobre la vida (1974-2006)*, EDICE, Madrid, 2006, 79.
- (6) En la conferència abans citada, el cardenal Bertone subratllava el fet que «els drets humans són anteriors i superiors a tots els drets positius». Estan «"per damunt" de la política i també per damunt de l'"Estat-nació". Són veritablement supranacionals.

Cap minoria ni majoria política no pot canviar els drets dels qui són més vulnerables en la nostra societat». Card. T. Bertone: «Els drets humans en el magisteri de Benet XVI». Discurs a la Conferència Episcopal Espanyola (05/02/2009).

- (7) La prevenció de les causes socials i personals de l'avortament, i la insistència en les ajudes a la dona embarassada, ha estat un tema recurrent en el magisteri dels bisbes espanyols. Cf. Conferència Episcopal Espanyola, *La vida humana, don precioso de Dios. Documentos sobre la vida (1974-2006)*, EDICE, Madrid, 2006, 82-83; 94-99.
- (8) Benet XVI, Discurs a l'Acadèmia Pontifícia per a la Vida, 23/02/2009.
- (9) *Evangelium vitæ*, 2.

[Santa Seu]

DECRETS

Indulgències en ocasió de l'Any Sacerdotal

Santa Seu, 25-4-2009

S'enriqueixen amb el do de sagrades indulgències algunes pràctiques de pietat que es realitzin durant l'Any Sacerdotal convocat en honor de sant Joan Maria Vianney.

Ja s'acosta el dia en què es commemorarà el 150è aniversari de la pietosa mort de sant Joan Maria Vianney, capellà d'Ars, que aquí a la terra va ser un admirable model d'autèntic pastor al servei del ramat de Crist.

Atès que el seu exemple ha impulsat els fidels, i principalment els sacerdots, a imitar les seves virtuts, el summe pontífex Benet XVI ha establert que, per aquest motiu, des del 19 de juny de 2009 fins al 19 de juny de 2010 se celebri a tota l'Església un Any Sacerdotal especial, durant el qual els sacerdots s'enforteixin cada cop més en la fidelitat a Crist amb pietoses meditacions, pràctiques de pietat i altres obres oportunes.

Aquest temps sagrat començarà amb la solemnitat del Sagrat Cor de Jesús, jornada de santificació dels sacerdots, quan el Summe Pontífex celebri les vespres

davant les sagrades relíquies de sant Joan Maria Vianney, portades a Roma pel bisbe de Belley-Ars. Benet XVI conclourà l'Any Sacerdotal a la plaça de Sant Pere, en presència de sacerdots procedents de tot el món, que renovaran la seva fidelitat a Crist i el seu vincle de fraternitat.

Que s'esforcin els sacerdots, amb preghàries i obres bones, per obtenir de Crist, summe i etern Sacerdot, la gràcia de resplendir per la fe, l'esperança i la caritat, i altres virtuts, i que mostrin amb el seu estil de vida, però també amb el seu aspecte exterior, que estan plenament lliurats al bé espiritual del poble, que és el que l'Església sempre ha cercat per damunt de qualsevol altra cosa.

Per aconseguir millor aquest fi, ajudarà en gran manera el do de les sagrades indulgències que la Penitenciària apostòlica, amb aquest Decret, promulgat d'acord amb la voluntat del Summe Pontífex, atorga benignament durant l'Any Sacerdotal.

A. Als sacerdots realment peneditis, que qualsevol dia resin amb devoció almenys les laudes matutines o les vespres davant el Santíssim Sagrament, exposat a l'adoració pública o reservat al sagrari, i, a exemple de sant Joan Maria Vianney, s'ofereixin amb esperit disposat i generós a la celebració dels sacraments, sobretot al de la penitència, se'ls imparteix misericordiosament en Déu la *indulgència plenària*, que podran aplicar també als preveres difunts com a sufragi si, d'acord amb les normes vigents, s'acosten a la confessió sacramental i al banquet eucarístic, i preguen per les intencions del Summe Pontífex.

Als sacerdots se'ls concedeix, a més, la *indulgència parcial*, també aplicable als preveres difunts, cada cop que resin amb

devoció oracions aprovades, per portar una vida santa i complir santament les tasques a ells encomanades.

B. A tots els fidels realment penedits que, en una església o oratori, assisteixin amb devoció al sacrifici diví de la missa i ofereixin pels sacerdots de l'Església pregàries a Jesucrist, summe i etern Sacerdot, i qualsevol obra bona realitzada aquest dia, perquè els santifiqui i els modeli segons el seu cor, se'ls concedeix la *indulgència plenària*, a condició que hagin expiat els seus pecats amb la penitència sacramental i hagin elevat pregàries segons la intenció del Summe Pontífex: els dies en què s'obre i es clausura l'Any Sacerdotal, el dia del 150è aniversari de la pietosa mort de sant Joan Maria Vianney, el primer dijous de mes o qualsevol altre dia establert pels Ordinaris dels llocs per a utilitat dels fidels.

Serà molt convenient que, a les esglésies catedrals i parroquials, siguin els mateixos sacerdots encarregats de l'atenció pastoral els qui dirigeixin públicament aquestes pràctiques de pietat, celebrin la santa missa i confessin els fidels.

També es concedirà la *indulgència plenària* als ancians, als malalts i a tots aquells que, per motius legítims, no puguin sortir de casa, si amb l'esperit després de qualsevol pecat i amb la intenció de complir, en la mesura que els sigui possible, les tres acostumades condicions, a casa seva o on es trobin a causa del seu impediment, els dies abans determinats resen pregàries per la santificació dels sacerdots, i ofereixen amb confiança a Déu, per mitjà de Maria, Reina dels Apòstols, les seves malalties i les molèsties de la seva vida.

Per últim, es concedeix la *indulgència parcial* a tots els fidels cada cop que resin amb devoció en honor del Sagrat Cor de Jesús cinc parenostres, avemaries i glòries, o una altra oració aprovada específicament, perquè els sacerdots es conservin en puresa i santedat de vida.

Aquest Decret té vigor al llarg de tot l'Any Sacerdotal si no hi ha cap disposició contrària.

Cardenal James Francis Stafford
Penitenciari major
 Gianfranco Girotti, o.f.m.conv.
Bisbe titular de Meta, Regent

DOCUMENTS

Comunicat de convocatòria de l'Any Sacerdotal

Vaticà, 16-3-2009

En ocasió del 150è aniversari de la mort del sant capellà d'Ars, Joan Maria Vianney, Sa Santedat ha anunciat aquest matí que, del 19 de juny de 2009 al 19 de juny de 2010, se celebrarà un especial Any Sacerdotal, que tindrà com a tema «Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot». El Sant Pare l'obrirà presidint la celebració de les vespres, el 19 de juny, solemnitat del Sagrat Cor de Jesús i jornada de santificació sacerdotal, en presència de la relíquia del capellà d'Ars portada pel bisbe de Belley-Ars; i el tancarà, el 19 de juny de 2010, prenent part en un Trobada Mundial Sacerdotal a la plaça de Sant Pere.

Durant aquest Any Jubilar, Benet XVI proclamarà sant Joan Maria Vianney «patró de tots els sacerdots del món». Es publicarà, a més, el «Directori per als confessors i directors espirituals», junt amb una recopilació de textos del Summe Pontífex sobre els temes essencials de la vida i de la missió sacerdotal en l'època actual.

La Congregació per al Clergat, d'acord amb els ordinariis diocesans i els superiors

dels instituts religiosos, es preocuparà de promoure i coordinar les diverses iniciatives espirituals i pastorals que es presentin per a fer percebre cada cop més la importància del paper i de la missió del sacerdot en l'Església i en la societat contemporània, com també la necessitat de potenciar la formació permanent dels sacerdots lligant-la a la dels seminaristes.

Discurs del papa Benet XVI als participants en la Plenària de la Congregació per al Clergat

Vaticà, 16-3-2009

Senyors cardenals, venerats germans en l'Episcopat i en el Sacerdoti

Estic content de poder-vos acollir en audiència especial, la vigília de la meua partida cap a l'Àfrica, on aniré per lliurar l'*Instrumentum laboris* de la Segona Assemblea Especial del Sínode per a l'Àfrica, que tindrà lloc aquí a Roma el proper mes d'octubre. Agraieixo al prefecte de la Congregació, el senyor cardenal Clàudio Hummes, les amables expressions amb què ha interpretat els sentiments de tots. Amb ell us saludo a tots vosaltres, superiors, oficials i membres de la Congregació, amb ànim per tot el treball que dueu a terme en servei d'un sector tan important en la vida de l'Església.

El tema que heu escollit per a aquesta Plenària —«La identitat missionera del prevere en l'Església, com a dimensió intrínseca de l'exercici dels *tria munera*»— permet algunes reflexions per al treball d'aquests dies i per als fruits abundants que certament aquest portarà. Si tota l'Església és missionera i si tot cristià, en vir-

tut del baptisme i de la confirmació, *quasi ex officio* (cf. CCC 1305) rep el manament de professar públicament la fe, el sacerdoci ministerial, també des d'aquest punt de vista, es distingeix ontològicament, i no sols per grau, del sacerdoci baptismal, anomenat també sacerdoci comú. Del primer, de fet, és constitutiu el manament apostòlic: «Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'evangeli a tota la humanitat» (Mc 16,15). Aquest manament no és –ho sabem– un simple encàrrec confiat als seus col·laboradors; les seves arrels són més profundes i han de cercar-se molt més lluny.

La dimensió missionera del prevere neix de la seva configuració sacramental a Crist cap, i comporta, com a conseqüència, una adhesió cordial i total a aquella que la tradició eclesial ha reconegut com l'*apostolica vivendi forma*, que consisteix en la participació en una «vida nova» espiritualment entesa, en aquest «nou estil de vida» que va ser inaugurat pel Senyor Jesús i que va ser fet propi pels Apòstols. Per la imposició de mans del bisbe i l'oració consecratòria de l'Església, els candidats esdevenen homes nous, arriben a ser «preveres». A la llum d'això sembla clar com els *tria munera* són en primer lloc un do, i només com a conseqüència un ofici, abans una participació en una vida i per això una *potestas*. Certament, la gran tradició eclesial ha desvinculat justament l'eficàcia sacramental de la situació existencial concreta del sacerdot, i així se salvaguarden adequadament les legítimes expectatives dels fidels. Però aquesta justa precisió doctrinal no resta res a la necessària, encara més, indispensable, tensió vers la perfecció moral que ha d'habitar en tot cor autènticament sacerdotal.

Precisament per afavorir aquesta tensió dels sacerdots vers la perfecció espiritual de què sobretot depèn l'eficàcia del seu ministeri, he decidit convocar un especial «Any Sacerdotal», que anirà del 19 de juny proper fins al 19 de juny del 2010. Se celebra de fet el 150è aniversari de la mort del sant capellà d'Ars, Joan Maria Vianney, veritable exemple de pastor al servei del ramat de Crist. Serà tasca de la vostra Congregació, d'acord amb els ordinaris diocesans i amb els superiors dels instituts religiosos, promoure i coordinar les diverses iniciatives espirituals i pastorals que semblin útils per a fer percebre cada cop més la importància del paper i de la missió del sacerdot en l'Església i en la societat contemporània.

La missió del prevere, com ho mostra el tema de la Plenària, es desenvolupa «en l'Església». Una dimensió eclesial així, comunional, jeràrquica i doctrinal, és absolutament indispensable en tota autèntica missió i, per si sola, garanteix la seva eficàcia espiritual. Els quatre aspectes esmentats han de ser sempre reconeguts com a íntimament relacionats: la missió és «eclesial» perquè ningú no anuncia o es porta a si mateix, sinó que a dins i a través de la seva humanitat, tot sacerdot ha de ser ben conscient de portar un altre, Déu mateix, al món. Déu és l'única riquesa que, en definitiva, els homes volen trobar en un sacerdot. La missió és «comunional» perquè té lloc en una unitat i comunió que només de manera secundària té també aspectes rellevants de visibilitat social que, d'altra banda, deriven essencialment d'aquella intimitat divina de la qual el sacerdot està cridat a ser expert, per a poder conduir, amb humilitat i confiança, les ànimes a ell confiades a la

mateixa trobada amb el Senyor. Finalment les dimensions «jeràrquica» i «doctrinal» suggereixen reafirmar la importància de la disciplina (el terme està unit amb *deixeble*) eclesial i de la formació doctrinal, i no sols teològica, inicial i permanent.

La consciència dels canvis socials radicals de les últimes dècades ha de moure les millors energies eclesials a cuidar la formació dels candidats al ministeri. En particular, ha d'estimular la constant sollicitud dels pastors envers els seus primers col·laboradors, sigui conreant relacions humanes veritablement paternals, sigui preocupant-se per la seva formació permanent, sobretot en el perfil doctrinal. La missió té les seves arrels de manera especial en una bona formació, duta a terme en comunió amb la Tradició eclesial ininterrompuda, sense ruptures ni temptacions de discontinuïtat. En aquest sentit, és important afavorir en els sacerdots, sobretot en les joves generacions, una correcta recepció dels textos del concili ecumènic Vaticà II, interpretats a la llum de tot el bagatge doctrinal de l'Església. També sembla urgent la recuperació d'aquesta consciència que empeny els sacerdots a estar presents, identificables i reconeixibles tant pel judici de la fe, sigui per les virtuts personals, sigui també pel vestit, en els àmbits de la cultura i de la caritat, des de sempre en el cor de la missió de l'Església.

Com a Església i com a sacerdots anunciem Jesús de Natzaret Senyor i Crist, crucificat i ressuscitat, sobirà del temps i de la història, en l'alegre certesa que aquesta veritat coincideix amb les esperances més profundes del cor humà. En el misteri de l'encarnació del Verb, és a dir, en el fet que Déu s'ha fet home com nosaltres, hi ha

tant el contingut com el mètode de l'anunci cristià. La missió té aquí el seu veritable centre propulsor: en Jesucrist, precisament. La centralitat de Crist comporta la justa valoració del sacerdoti ministerial, sense la qual no existirien ni l'eucaristia ni, per tant, la missió ni la mateixa Església. En aquest sentit cal vigilar perquè les «noves estructures» o organitzacions pastorals no estiguin pensades per a un temps en què es devia «menystenir» el ministeri ordenat, partint d'una interpretació errònia de la justa promoció dels laics, perquè en aquest cas es posarien els supòsits per a la ulterior dissolució del sacerdoti ministerial, i les eventuais presumptes «solucions» vindrien a coincidir dramàticament amb les causes reals dels actuals problemes lligats al ministeri.

Estic segur que en aquests dies el treball de l'Assemblea Plenària, sota la protecció de la *Mater Ecclesiae*, podrà aprofundir aquests breus apunts que em permeto de sotmetre a l'atenció dels senyors cardenals i dels arquebisbes i bisbes, invocant sobre tots la copiosa abundància dels dons celestes, com a prova dels quals us imparteixo a vosaltres i als vostres éssers estimats una especial i afectuosa benedicció apostòlica.

Missatge *Urbi et orbi* de Benet XVI, Pasqua 2009

Estimats germans i germanes de Roma i de tot el món,

A tots vosaltres adreço de cor la felicitació pasqual amb les paraules de sant Agustí: «Resurrectio Domini, spes nostra», 'la resurrecció del Senyor és la nostra esperança' (*Sermó* 261,1). Amb aquesta

afirmació, el gran bisbe explicava als seus fidels que Jesús va ressuscitar perquè nosaltres, encara que estàvem destinats a la mort, no desesperéssim pensant que amb la mort s'acaba totalment la vida; Crist ha ressuscitat per donar-nos l'esperança (cf. *ibid.*).

En efecte, una de les preguntes que més angoixen l'existència de l'home és precisament aquesta: què hi ha després de la mort? Aquesta solemnitat ens permet respondre a aquest enigma afirmant que la mort no té l'última paraula, perquè al final és la Vida qui triomfa. La nostra certesa no es basa en simples raonaments humans, sinó en una dada històrica de fe: Jesucrist, crucificat i sepultat, ha ressuscitat amb el seu cos gloriós. Jesús ha ressuscitat perquè també nosaltres, creient en ell, puguem tenir la vida eterna. Aquest anunci és en el cor del missatge evangèlic. Sant Pau ho afirma amb força: «Si Crist no ha ressuscitat, la nostra predicació és buida, i buida és també la vostra fe». I afegeix: «Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes» (1Co 15,14.19). Des de l'aurora de Pasqua una nova primavera d'esperança omple el món; des d'aquell dia la nostra resurrecció ja ha començat, perquè la Pasqua no marca simplement un moment de la història, sinó l'inici d'una nova condició: Jesús ha ressuscitat no perquè el seu record romanguí viu en el cor dels seus deixebles, sinó perquè ell mateix viu en nosaltres i en ell ja podem tastar l'alegria de la vida eterna.

Per tant, la resurrecció no és una teoria, sinó una realitat històrica revelada per l'Home Jesucrist mitjançant la seva *pasqua*, el seu 'pas', que ha obert un

«camí nou» entre la terra i el Cel (cf. *He* 10,20). No és un mite ni un somni, no és una visió ni una utopia, no és una falla, sinó un esdeveniment únic i irrepetible: Jesús de Natzaret, fill de Maria, que en el crepuscle del Divendres va ser baixat de la creu i sepultat, ha sortit vencedor de la tomba. En efecte, a l'alba del primer dia després del dissabte, Pere i Joan van trobar la tomba buida. Magdalena i les altres dones van trobar Jesús ressuscitat; el van reconèixer també els dos deixebles d'Emmaús en la fracció del pa; el Ressuscitat es va aparèixer als Apòstols aquella tarda al cenacle i després a molts altres deixebles a Galilea.

L'anunci de la resurrecció del Senyor il·lumina les zones fosques del món en què vivim. Em refereixo particularment al materialisme i al nihilisme, a aquesta visió del món que no aconsegueix transcendir el que és constatable experimentalment, i s'abat desconsolada en un sentiment del no-res, que seria la meta definitiva de l'existència humana. En efecte, si Crist no hagués ressuscitat, el «buit» hauria acabat guanyant. Si traiem Crist i la seva resurrecció, no hi ha sortida per a l'home, i tota la seva esperança seria il·lusòria. Però, precisament avui irromp amb força l'anunci de la resurrecció del Senyor, que respon a la pregunta recurrent dels escèptics, referida també pel llibre del Cohèlet: «Potser es pot dir d'alguna cosa: "Mira, això és nou?"» (cf. *Coh* 1,10). Sí, contestem: tot s'ha renovat el matí de Pasqua. «Mors et vita / duello confligere mirant: / dux vitæ mortuus / regnat vivus» - 'Lluitaren Vida i Mort / en lluita sense mida. / El Rei de vida, mort, / ja regna amb nova vida'. Aquesta és la novetat, una novetat que canvia l'existència de qui l'acull, com

els va passar als sants. Així, per exemple, li va passar a sant Pau.

En el context de l'Any Paulí, hem tingut ocasió molts cops de meditar sobre l'experiència del gran Apòstol. Saule de Tars, el perseguidor aferrissat dels cristians, va trobar Crist ressuscitat al camí de Damasc i va ser «conquerit» per ell. La resta la coneixem. A Pau li va passar el que més tard ell escriurà als cristians de Corint: «Els qui viuen en Crist són una creació nova. El que era antic ha passat; ha començat un món nou» (2Co 5,17). Fixem-nos en aquest gran evangelitzador, que amb l'entusiasme audaç de la seva acció apostòlica va portar l'evangeli a molts pobles del món d'aquell temps. Que el seu ensenyament i exemple ens impulsin a cercar el Senyor Jesús; ens animin a confiar-hi, perquè ara el sentit del no-res, que tendeix a intoxicar la humanitat, ha estat vençut per la llum i l'esperança que sorgeixen de la resurrecció. Ara són vertaderes i reals les paraules del Salm: «No són fosques les tenebres i la nit és tan clara com el dia» (139 [138],12). Ja no és el no-res el que ho envolta tot, sinó la presència amorosa de Déu. Més encara, fins i tot el regne de la mort ha estat alliberat, perquè també a l'«abisme» ha arribat el Verb de la vida, ventejat pel buf de l'Esperit (v. 8).

Carta de Benet XVI als bisbes de l'Església Catòlica referent a la remissió de l'excomunió dels quatre bisbes consagrats per l'arquebisbe Lefebvre

Vaticà, 10-3-2009

Estimats germans en el ministeri episcopal,

La remissió de l'excomunió als quatre bisbes consagrats l'any 1988 per l'arque-

bisbe Lefebvre sense ordre de la Santa Seu, ha suscitat per múltiples raons dins i fora de l'Església catòlica una discussió d'una vehemència tal com no s'havia vist des de fa molt de temps. Molts bisbes s'han mostrat perplexos davant un esdeveniment succeït inesperadament i difícil d'enquadrar positivament en les qüestions i tasques de l'Església d'avui. Malgrat que molts bisbes i fidels estaven disposats en principi a considerar favorablement la disposició del Papa a la reconciliació, s'hi contraposava, però, la qüestió de la conveniència d'aquest gest davant les veritables urgències d'una vida de fe en el nostre temps. Alguns grups, en canvi, acusaven obertament el Papa de voler tornar enrere, fins abans del Concili. Es va desencadenar una allau de protestes, l'amargor de les quals mostrava ferides que es remunten més enllà d'aquest moment. Per això em sento impulsat a adreçar-vos a vosaltres, estimats germans, una paraula aclaridora, per tal que ajudi a comprendre les intencions que m'han guiat en aquesta iniciativa, a mi i als organismes competents de la Santa Seu. Espero contribuir d'aquesta manera a la pau en l'Església.

Una contrarietat per a mi imprevisible va ser el fet que el cas Williamson se sobreposés a la remissió de l'excomunió. El gest discret de misericòrdia envers els quatre bisbes, ordenats vàlidament però no legítimament, va aparèixer de manera inesperada com una cosa totalment diferent: com la negació de la reconciliació entre cristians i jueus i, per tant, com la revocació del que en aquesta matèria el Concili havia aclarit pel camí de l'Església. Una invitació a la reconciliació amb un grup eclesial implicat en un procés de separació es va transformar així en tot al

contrari: un aparent tornar enrere respecte a tots els passos de reconciliació entre els cristians i jueus que s'han anat fent a partir del Concili, passos compartits i promoguts des de l'inici com un objectiu del meu treball personal teològic. Que aquesta superposició de dos processos contraposats s'hagi produït i, durant un temps hagi enterbolit la pau entre cristians i jueus, així com també la pau dins de l'Església, és una cosa que només puc lamentar profundament. M'han dit que seguir amb atenció les notícies accessibles per Internet hauria possibilitat conèixer tempestivament el problema. D'aquest fet trec la lliçó que, en el futur, a la Santa Seu hauré de prestar més atenció a aquesta font de notícies. M'ha entristit que també els catòlics, que en el fons haurien pogut saber millor com estan les coses, hagin pensat que m'havien de ferir amb una hostilitat disposada a l'atac. Justament per això dono gràcies als amics jueus que han ajudat a desfer ràpidament el malentès i a restablir l'atmosfera d'amistat i de confiança que, com en el temps del papa Joan Pau II, també hi ha hagut durant tot el període del meu Pontificat i, gràcies a Déu, continua havent-hi.

Un altre desencert, del qual em lamento sincerament, consisteix en el fet que l'abast i els límits de la iniciativa del 21 de gener de 2009 no s'hagin il·lustrat de manera prou clara en el moment de la seva publicació. L'excomunió afecta les persones, no les institucions. Una ordenació episcopal sense el manament pontifici significa el perill d'un cisma, perquè qüestiona la unitat del col·legi episcopal amb el Papa. Per això, l'Església ha de reaccionar amb la sanció més dura, l'excomunió, per tal de cridar les persones sancionades

d'aquesta manera al penediment i a la tornada a la unitat. Per desgràcia, vint anys després de l'ordenació, aquest objectiu no s'ha assolit encara. La remissió de l'excomunió tendeix al mateix fi al qual serveix la sanció: convidar una vegada més els quatre bisbes al retorn. Aquest gest era possible després que els interessats reconeguessin en línia de principi el Papa i la seva potestat de pastor, malgrat les reserves sobre l'obediència a la seva autoritat doctrinal i a la del Concili. Amb això torno a la distinció entre persona i institució. La remissió de l'excomunió ha estat un procediment en l'àmbit de la disciplina eclesiàstica: les persones eren alliberades del pes de consciència provocat per la sanció eclesiàstica més greu. Cal distingir aquest àmbit disciplinar de l'àmbit doctrinal. El motiu pel qual la Fraternitat Sant Pius X no tingui una posició canònica en l'Església, no rau al cap i a la fi en raons disciplinars, sinó doctrinals. Fins que la Fraternitat no tingui una posició canònica en l'Església, tampoc els seus ministres no hi exerceixen ministeris legítims. Per tant, cal distingir entre el pla disciplinar, que concerneix les persones com a tals, i el pla doctrinal, en el qual entren en joc el ministeri i la institució. Per precisar-ho una vegada més: fins que les qüestions relatives a la doctrina no s'aclareixin, la Fraternitat no té cap estat canònic en l'Església, i els seus ministres, malgrat que hagin estat alliberats de la sanció eclesiàstica, no exerceixen legítimament cap ministeri en l'Església.

A la llum d'aquesta situació, tinc la intenció d'associar properament la Comissió Pontifícia Ecclesia Dei –institució competent des de 1988 per atendre aquestes comunitats i persones que, provinents de

la Fraternitat Sant Pius X o d'agrupacions similars, volen tornar a la plena comunió amb el Papa— amb la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Amb això queda clar que els problemes que s'han de tractar ara són de naturalesa essencialment doctrinal, i es refereixen sobretot a l'acceptació del concili Vaticà II i del magisteri postconciliar dels papes. Els organismes col·legials amb els quals la Congregació estudia les qüestions que es presenten (especialment l'habitual reunió dels cardenals els dimecres i la plenària anual o biennal) garanteixen la implicació dels prefectes de diverses congregacions romanes i dels representants de l'episcopat mundial en les decisions que s'hagin de prendre. L'autoritat magisterial de l'Església no pot quedar congelada en l'any 1962, això ha de quedar ben clar a la Fraternitat. Però a alguns dels qui es mostren com a grans defensors del Concili se'ls ha de recordar també que el Vaticà II comporta tota la història doctrinal de l'Església. Qui vol ser obedient al Concili, ha d'acceptar la fe professada en el decurs dels segles i no pot tallar les arrels gràcies a les quals viu l'arbre.

Espero, estimats germans, que amb això quedí clar el significat positiu, com també els límits, de la iniciativa del 21 de gener de 2009. Tanmateix, resta ara la qüestió: Era necessària aquesta iniciativa? Constituïa realment una prioritat? No hi ha coses molt més importants? Certament, hi ha coses més importants i urgents. Crec haver assenyalat les prioritats del meu Pontificat en els discursos que vaig pronunciar en els seus inicis. El que vaig dir aleshores continua sent de manera inalterable la meua línia directiva. La primera prioritat per al successor de Pere va ser fixada pel Senyor al cenacle

de manera inequívoca: «Tu [...] confirma els teus germans» (Lc 22,32). Pere mateix va formular de manera nova aquesta prioritat en la seva primera Carta: «Estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui us demani raó de la vostra esperança» (1Pe 3,15). En el nostre temps, en què hi ha àmplies zones de la terra on la fe està en perill d'apagar-se com una flama que no troba ja el seu aliment, la prioritat que hi ha per damunt de totes és fer present Déu en aquest món i obrir als homes l'accés a Déu. No a un déu qualsevol, sinó al Déu que va parlar al Sinaï; al Déu el rostre del qual reconeixem en l'amor portat fins a l'extrem (cf. Jn 13,1), en Jesucrist crucificat i ressuscitat. L'autèntic problema en aquest moment actual de la història és que Déu desapareix de l'horitzó dels homes i, amb l'apagament de la llum que prové de Déu, la humanitat es veu afectada per la manca d'orientació, els efectes destructius de la qual es posen cada vegada més de manifest.

Conduir els homes cap a Déu, cap al Déu que parla en la Bíblia: aquesta és la prioritat suprema i fonamental de l'Església i del successor de Pere en aquest temps. D'això se'n deriva, com a conseqüència lògica, que hem de tenir molt present la unitat dels creients. En efecte, la seva discòrdia, la seva contraposició interna, posa en dubte la credibilitat del seu discurs sobre Déu. Per això, l'esforç amb vista al testimoni comú de fe dels cristians —a l'ecumenisme— s'inclou com a prioritat suprema. A això s'afegeix la necessitat que tots els qui creuen en Déu busquin plegats la pau, intentin apropar-se els uns als altres, per caminar junts, fins i tot en la diversitat de la seva imatge de Déu, cap a la font de la Llum. En això consisteix el

diàleg interreligiós. Qui anuncia Déu com a amor «fins a l'extrem» ha de donar testimoni de l'amor. Dedicar-se amb amor als que sofreixen, rebutjar l'odi i l'enemistat, és la dimensió social de la fe cristiana, de la qual vaig parlar en l'encíclica *Deus caritas est*.

Per tant, si el compromís laboriós per la fe, per l'esperança i per l'amor en el món és en aquests moments (i, de maneres diferents, sempre) l'autèntica prioritat per a l'Església, aleshores també formen part d'ella les reconciliacions petites i mitjanes. Que l'humil gest d'una mà estesa hagi donat lloc a un enrenou tan gran, convertint-se precisament així en el contrari d'una reconciliació, és un fet del qual hem de prendre nota. Però ara em pregunto: ¿Era i és realment una equivocació, també en aquest cas, sortir a l'encontre del germà que «té alguna cosa contra tu» (cf. *Mt 5,23s*) i buscar la reconciliació? La societat civil, ¿no hauria d'intentar també, potser, prevenir les radicalitzacions i reintegrar els seus eventuais partidaris –en la mesura que sigui possible– en les grans forces que plasmen la vida social, per tal d'evitar-ne la segregació amb totes les seves conseqüències? ¿Pot ser totalment desencertat comprometre's en la dissolució de les rigideses i restriccions, per donar lloc al que hi hagi de positiu i recuperable per al conjunt? Jo mateix he vist en els anys posteriors al 1988 com, mitjançant el retorn de comunitats separades anteriorment de Roma, ha canviat el seu clima interior; com el retorn a la gran i àmplia Església comuna ha fet superar posicions unilaterals i estovat rigideses, de manera que després han sorgit forces positives per al conjunt. ¿Pot deixar totalment indiferents una comunitat en la qual hi ha 491

sacerdots, 215 seminaristes, 6 seminaris, 88 escoles, 2 instituts universitaris, 117 germans, 164 germanes i milers de fidels? ¿Realment els hem de deixar anar amb tota tranquil·litat a la deriva lluny de l'Església? Penso per exemple en els 491 sacerdots. No podem conèixer la trama de les seves motivacions. Tanmateix, crec que no s'haurien decidit pel sacerdoci si, al costat de diversos elements distorsionats i malalts, no hi hagués l'amor per Crist i la voluntat d'anunciar-lo, i amb ell, el Déu viu. ¿Podem simplement excloure'ls, com a representants d'un grup marginal radical, de la recerca de la reconciliació i de la unitat? Què serà d'ells després?

Certament, des de fa molt de temps, i després una vegada i una altra, en aquesta ocasió concreta hem escoltat per part de representants d'aquesta comunitat moltes coses fora de to: supèrbia i presumció, obcecacions sobre unilateralismes, etc. Per amor a la veritat, he d'afegir que he rebut també una sèrie d'impressionants testimonis de gratitud, en què es percebia una obertura dels cors. ¿Potser la gran Església no s'ha de permetre ser també generosa, essent conscient de l'envergadura que té, en la certesa de la promesa que li ha estat confiada? Com a bons educadors, ¿no hem de ser capaços també de deixar de fixar-nos en algunes coses no bones i afanyar-nos a sortir a fora de les estretors? ¿Per ventura no hem d'admetre que també en l'àmbit eclesial hi ha hagut alguna sortida de to? A vegades fa la impressió que la nostra societat tingui necessitat d'un grup almenys amb el qual no tenir cap mena de tolerància; contra el qual es pugui arremetre tranquil·lament amb odi. I si algú intenta apropar-se-li –en aquest cas el Papa– també perd el dret a la

tolerància i també pot ser tractat amb odi, sense temor ni reserves.

Estimats germans, per circumstàncies fortuïtes, en els dies en què em va venir a la ment escriure aquesta carta, vaig haver d'interpretar i comentar al Seminari romà el text de *Gal* 5,13-15. Vaig percebre amb sorpresa la immediata amb què aquestes frases ens parlen del moment actual: «Mireu que aquesta llibertat no sigui un pretext per a satisfer els desigs terrenals. Més aviat, per l'amor, feu-vos servents els uns dels altres. En efecte, tota la Llei troba la seva plenitud en un sol precepte: "Estima els altres com a tu mateix." Perquè, si us mossegueu i us devoreu mútuament, penseu que acabareu destruint-vos». Sempre vaig ser propens a considerar aquesta frase com una de les exageracions retòriques que sovint es troben en sant Pau. Sota certs aspectes pot ser també així. Però, malauradament, aquest «mossegar i devorar» és viu també avui en l'Església com a expressió d'una llibertat mal interpretada. ¿Sorpren potser que tampoc nosaltres siguem millors que els cristians de Galàcia? ¿Que potser estem amenaçats per les mateixes temptacions, que ens calgui aprendre novament l'ús just de la llibertat, i que, una i altra vegada, hàgim d'aprendre la prioritat suprema: l'amor? El dia que vaig parlar d'aquest tema al Seminari Major, a Roma se celebrava la festa de la Mare de Déu de la Confiança. En efecte, Maria ens ensenya a confiar. Ella ens condueix al Fill, del qual tots nosaltres ens podem refiar. Ell ens guiarà, fins i tot en temps turbulents. Així, voldria donar les gràcies de cor als nombrosos bisbes que en aquests moments m'han donat proves commovedores de confiança i d'afecte i, sobretot, m'han assegurat les

seves pregàries. Aquest agraïment també serveix per a tots els fidels que aquests últims temps m'han donat prova de fidelitat intacta al successor de sant Pere. Que el Senyor ens protegeixi a tots nosaltres i ens condueixi per la via de la pau. És un desig que em brolla espontani del cor al començament d'aquesta Quaresma, que és un temps litúrgic particularment favorable per a la purificació interior i que ens convida a tots a mirar amb esperança renovada l'horitzó lluminós de la Pasqua.

Amb una especial benedicció apostòlica, em confirmo

Vostre en el Senyor,

Benedictus pp. XVI

Altres Informacions

ESPIRITUALITAT

Conferència del P. Abat de Montserrat, Josep Maria Soler, en la trobada de sacerdots del bisbat de les vicaries del Penedès-Anoia-Garraf i Llobregat: "La simbologia de la celebració"

Molí d'en Rovira, 21-4-2009
i Pallejà, 28-4-2009

Aquest títol que se m'ha proposat abasta una matèria molt extensa. I alhora d'una gran actualitat. Faré una exposició dels temes que em semblen més importants.

Introducció

La teologia sacramentària es va trobar fa uns anys amb posicions racionalistes que veien el nostre temps com l'època de la desacralització, de la desmitificació, de l'abolició del món simbòlic que d'alguna manera present posa en contacte amb el Misteri invisible. A més, en el clima de la Reforma protestant sovint s'havia acusat l'Església Catòlica i les Esglésies ortodoxes de fer una evolució lamentable cap a unes celebracions sacramentals que Jesús no volia i que poden afavorir una visió màgica. Fins s'havia arribat a dir, per part del protestantisme liberal (Harnack i altres) que els sacraments eren fruit d'una hel·lenització del cristianisme, que s'inspi-

rà en els cultes místics. Aquestes posicions sobre els orígens dels sacraments han estat superades actualment (més aviat va ser el cristianisme que va influir en els cultes místics).

D'altra banda, l'antropologia posava en evidència que la forma normal que té l'esser humà per fer-se conscient i per expressar les realitats últimes i les més transcendents, és la forma simbòlica, metafòrica, imatjada (cf. les litúrgies seculars de casaments o enterraments pel civil, preses de possessió dels caps d'estat, regals i festes en els moments forts de la vida, etc.). I també la filosofia (Paul Ricoeur, M. Eliade, ...) valorava cada vegada més la funció del símbol.

Avui dia el debat és més equilibrat. Es veu que tant els homes del passat com l'home actual necessita d'un món simbòlic que el posi en contacte amb les realitats profundes i amb les realitats transcendents. La simbologia de la celebració cristiana, i la dels sacraments concretament, arrela en l'antropologia. Des d'un punt de vista creient, no ens ha de sorprendre perquè això forma part de la pedagogia de Déu que s'adapta a la manera de ser de l'esser humà, que ell mateix va crear.

Dit això, cal afirmar tot seguit que els símbols sacramentals cristians, i per tant la seva celebració litúrgica, no són mers símbols manllevats directament dels cultes primitius, ni dels cultes hel·lenístics, sinó que tenen un origen bíblic (per més que originàriament Israel els prengué de cultes anteriors) i prenen el seu significat de l'Esriptura.

Això és important a l'hora de tractar de la intel·ligibilitat per a l'home actual de la celebracions litúrgiques i dels sacraments cristians. En aquest sentit, no es tracta de

canviar el nucli essencial de la simbologia (de la mateixa manera que no canviem pas la Sagrada Escripura), sinó de catequitzar per a fer comprendre el contingut bíblic dels elements celebratius i sacramentals. Per entendre la simbologia de la celebració és imprescindible partir d'una teologia bíblica i, sobretot, d'una teologia del Misteri Pasqual. La qual cosa aplicada al cas dels sacraments, ens mostra que aquests fan més referència a l'economia de la salvació que no pas a les etapes fonamentals de la vida humana.

Estem, doncs, davant d'un tema de gran actualitat ara que des del punt de vista de l'antropologia es torna a posar en relleu, enfront d'un món racionalista, tecnicat i funcionalista, que el simbolisme és una constant cultural de l'ésser humà, fins es pot afirmar que "l'home és un animal simbòlic" a causa de la seva naturalesa simbòlica que el distingeix dels animals. A més, des del punt de vista de la teologia celebrativa i sacramentària s'ha superat una visió cosística i ritual i s'ha tornat a situar la celebració en l'àmbit de la teologia bíblica i concretament del Misteri Pasqual.

Precisant nocions

Abans de continuar endavant, cal precisar què entenem per símbol. I demanar-nos si és el mateix o no el signe i el símbol. Ho faré breument (parteixo de D. Borobio, *De la celebración a la teología. Qué es un sacramento? a La celebración en la Iglesia*, I. Salamanca, 1987, p.410-418).

El *signe* és un element elegit de manera arbitrària per indicar una altra realitat fàcilment representable: un semàfor (passa, espera, prepara't), una calavera (perill de mort), una "i" (lloc d'informació), etc. Els

logos estan en la mateixa línia. El signe es converteix en "senyal", en indicador. És fonamentalment un element informatiu.

El *símbol*, en canvi, és un element que remet a una realitat o contingut que no és representable en la seva totalitat sinó només des del seu sentit. Per això el símbol ens fa passar d'un primer sentit immediat (oferir una rosa per sant Jordi; menjar el pa eucarístic) a una plenitud de significat (expressar l'amor a una persona; rebre el Cos de Crist). El símbol, doncs, "des-vela", manifesta (és epifania) un sentit amagat, una realitat invisible (experiència interpersonal; comunió de cors del combregant amb Crist). Per això el símbol té una realitat mitjancera; aplicat al nostre context litúrgico-sacramental, diríem que és entre la nostra existència temporal i la realitat divina invisible, entre la immanència i la transcendència. I, encara, el símbol té una eficàcia que fa present (presencialitzadora); no és una realitat buida sinó plena d'allò que simbolitza, i per tant fa present la realitat simbolitzada (una icona, una imatge; i, sobretot, perquè hi ha una transformació interior [de la substància], els elements sacramentals un cop s'ha pronunciat sobre ells la Paraula i s'hi ha invocat l'Esperit).

A partir d'aquesta precisió de vocabulari, cal dir que els sacraments són símbols i, d'una manera més àmplia, que tota la celebració litúrgica és simbòlica. Evidentment, la clau "des-veladora" d'aquestes realitats és la fe que les veu a la llum de la Paraula de Déu. Més encara, les celebracions litúrgiques i sacramentals són la Paraula en acte.

La dimensió simbòlica de la celebració

La dimensió profunda i pròpia de la celebració litúrgica és ser celebració del

Misteri de Jesucrist, de la seva mort i de la seva resurrecció per nosaltres i per la nostra salvació; i ahora ser pregària de l'Església en la qual entrem amb vista a una major conversió, a una major santificació, a una major identificació amb Jesucrist (divinització). Bo i anticipant la realitat futura de la litúrgia celestial (l'Apocalipsi descriu la litúrgia del cel, i la de la terra la pren per model).

Això fa que la celebració litúrgica sigui en ella mateixa simbòlica. Ens remet a l'Església com a Poble de Déu i Esposa de Jesucrist, aplegada en la unitat fonamental de la diversitat de carismes, de serveis, de dons personals. Ho manifesten el celebrant o president que actua simbòlicament fent present Jesucrist, els ministres preveres i diaques, els serveis o ministres: lectors, acòlits, ministres de la comunió, l'assemblea orant, etc. L'assemblea litúrgica és una epifania de l'Església, particularment quan és presidida pel bisbe. S'hi fa present el Poble sacerdotal, organitzat en diversos serveis, que, en comunió amb l'Església celestial, adora, lloa, prega, intercedeix, es deixa edificar individualment i comunitàriament per la Santa Trinitat (el Pare i les "seves mans", Jesucrist i l'Esperit, que diu sant Ireneu) per mitjà de la Paraula i de la gràcia sacramental i és enviat a testimoniar i a servir en la societat.

Jesucrist, que en la seva divino-humanitat és el gran sacrament fontal que Déu ha donat a la humanitat, ens ha deixat l'Església com a sacrament d'ell i li ha donat els set sacraments per arribar a tota la humanitat (lunga manus). Cada sacrament és un símbol portador d'una realitat salvífica. Però cal veure-ho no d'una manera màgica, sinó en relació amb

el Misteri Pasqual de Jesucrist que es fa present en cada celebració (cal recordar la teologia bíblica i litúrgica del "memorial", i no sols en el cas de l'Eucaristia, que porta teologia de l'"hodie" en la litúrgia) per l'acció de l'Esperit invocat sobre els elements sacramentals ("accedit verbum ad elementum et fit sacramentum", diu sant Agustí). I els elements i gestos sacramentals provenen de la Sagrada Escripura; són, com he dit, Paraula en acte, per això, encara que tinguin el seu origen en la cultura mediterrània (pa, vi, oli,...), tenen un significat que prové de la Bíblia (no únicament antropològic, doncs) amb tota una riquesa de significats que els dóna el text sagrat.

Al costat d'aquesta gran i fonamental dimensió simbòlica de l'assemblea litúrgica i dels sacraments, hi ha tot un altre univers de símbols litúrgics: l'espai litúrgic (nau, presbiteri, altar, seu, ambó), imatges, mosaics i pintures (ens fan sentir continuadors de la història de salvació i en comunió amb els nostres germans que frueixen del triomf pasqual de Jesucrist), vestits ("despersonalitzen" i situen a un nivell superior; colors litúrgics (i color blanc del vestit bàsic, que ajuda la participació interior), gestos i postures (inclinació, genuflexió, drets, asseguts, agenollats, etc.: és la participació dels cos; que la ment concordi amb la veu: RB 19, 7), olors, flors, ciris (llum viva), música, cant, etc. El servei litúrgic dels ministres és símbol del servei que fora de la litúrgia ens hem de prestar els uns als altres.

La bellesa de la celebració

La raó d'això queda ben explicada per Joan Pau II: "En l'experiència litúrgica, Crist Senyor és la llum que il·lumina el

camí i manifesta la transparència del cosmos, igual com ho fa en l'Esclitura. Els esdeveniments del passat troben en Crist el seu significat i la seva plenitud, i la creació es revela com allò que és: un conjunt de trets que només en la litúrgia troben el seu culmen, el seu destí ple. Per això, la litúrgia és el cel a la terra i en ella el Verb que assumí la carn penetra la matèria amb una potencialitat salvífica que es manifesta de forma plena en els sacraments" (*Oriental Lumen*, 11). La simbologia de la celebració està en funció d'ajudar els fidels a viure la litúrgia com a lloc on l'ésser humà troba els seus arrels (què és i d'on ve) i les seves perspectives (quin és el terme vers el qual es dirigeix i quin camí hi porta); en altres paraules, la litúrgia és el lloc on l'ésser humà troba el sentit profund de la seva existència (cf. *OL*, 3-4). Per això, la celebració es viu sempre entre la memòria i l'espera (cf. *OL* 8), i és transfiguració de la quotidianitat perquè la visquem des de la fe.

Cal treballar, doncs, perquè els fidels captin en les celebracions el sentit d'aquest Misteri (o realitat amagada), perquè el Déu transcendent se'ns hi apropa i ens submergeix en la seva vida i comunió. Per això hem d'ajudar a crear una actitud de respecte, d'adoració interior que es tradueix en els gestos exteriors. Per dir-ho d'una manera gràfica, en la celebració hauríem de tenir una actitud semblant a la de Moisès davant l'esbarzer incandescent. En aquest sentit hem de tenir molta cura de tots els elements de les nostres celebracions i superar el perill de caure en un excés de verbalisme, de paraules explicatives, monicions, introduccions llargues, etc. Això demana que prèviament hi hagi hagut una catequesi i una mistagogia (en

l'Església dels Pares, primer es catequitzava i després es portava als sacraments). Cal deixar, doncs, que els textos i els símbols (realitzats d'una manera ben expressiva) parlin per si mateixos, penetrats com estan per l'acció de l'Esperit. D'aquí la necessitat d'unes celebracions vives, però alhora contemplatives, obertes al misteri, que possibiliten una vivència espiritual en el sentit del que Rahner deia que haurien de ser els cristians del s. XXI ("o seran místics o no seran"). Per això, com recordava Joan Pau II, cal donar un cert espai al silenci adorant, "per tal que no oblidem mai que veure Déu significa baixar de la muntanya amb un rostre tan radiant que obligui a tapar-se la cara amb un vel i per tal que les nostres assemblees sàpiguen donar espai a la presència de Déu, tot evitant de celebrar-se elles mateixes" (*OL*, 16). És a dir, evitin l'autocomplaença de les persones que intervenen en la celebració, com si aquesta fos una mena de festival, i, en canvi, siguin conscients de celebrar el Misteri de Jesucrist.

Cal valorar, més del que se sol fer, els gestos i les postures corporals. En la litúrgia, s'hi ha d'implicar la nostra fe, els nostres pensaments (intel·ligència), però també el nostre cos; segons aquella harmonia que recomanen els Pares de l'Església entre el que pronuncia la boca i el que tenim en el pensament i en el cor (afectivitat). Per això, com deia, hem d'anar redescobrint –i fent descobrir– la participació del cos en la celebració (certes expressions corporals ajuden a viure millor a nivell espiritual) i fins de tots els nostres sentits: vista (entre altres coses amb la bellesa de l'espai, dels gestos, dels ornaments), oïda, olfacte (crisma, encens,...), gust, tacte. A tots la litúrgia

els ofereix elements per tal d'expressar la transfiguració de la realitat que s'opera en la celebració. No n'hi ha prou que les celebracions se centrin en idees bones i es dirigeixin només a la intel·ligència, han de parlar també al cor, que és el centre de tota la persona; i perquè parlin al cor convé que hi participi el cos.

És coneguda la llegenda dels orígens del cristianisme a la Rus', segons la qual el príncep Vladimir de Kíev va decidir adherir-se a l'Església de Constantinoble i no a la llatina a causa de la bellesa de les celebracions a Santa Sofia. Partint d'aquest fet, el 1997, l'aleshores cardenal Ratzinger afirmava que "la força interior de la litúrgia ha exercit un paper essencial en la difusió del cristianisme [...] El que convencé els enviats del príncep rus sobre la veritat de la fe celebrada en la litúrgia ortodoxa no fou una espècie d'argumentació missionera [...], el que el meravellà fou el misteri com a tal, que precisament per anar més enllà de la discussió féu resplendir a la raó la potència de la veritat" (cf. *II Regno*, 1.11.97, n. 589).

Per al creient, la bellesa transcendeix l'estètica. Aquella permet el pas del "per a si mateix" cap allò que és "més gran que un mateix". En aquest sentit la celebració litúrgica ha de ser bella, bonica. I això ho pot ser des de la simplicitat; basta que l'àmbit celebratiu estigui ben cuidat, els ornaments nets i ben posats, els gestos ben fets, la dicció adequada a cada moment (no és el mateix la pregària eucarística, que la monició introductòria al pàroco), etc. Perquè sigui bella ha de ser, també, desinteressada; és a dir, privada de tota altra motivació que no sigui el de la celebració de Déu, dels seu Misteri i de la seva obra salvadora. Això

demana d'estar davant de Déu i dirigir-li la pròpia mirada interior, perquè amb la seva llum divina ens il·lumini, a nosaltres, i il·lumini tots els esdeveniments. A partir d'això la litúrgia esdevé missionera, capaç de testimoniar davant els qui la viuen (o la presenciaven sense una vivència profunda) i d'invitar-los a deixar-se agafar pel seu dinamisme que porta cap a les realitats invisibles que fa regustar.

Però, "la bellesa de la litúrgia, moment essencial de l'experiència de fe i del camí vers una fe adulta, no pot reduir-se únicament a la mera bellesa formal. És, abans que res, la bellesa profunda del trobament amb el misteri de Déu, present enmig de la humanitat a través dels seu Fill, 'el més bell dels fills dels homes' (Ps 44, 2), que renova contínuament per nosaltres el seu sacrifici d'amor. La litúrgia expressa la bellesa de la comunió amb ell i amb els nostres germans, la bellesa d'una harmonia que es tradueix en gestos, símbols, paraules, imatges i melodies que toquen el cor i l'esperit i desvetllen l'encís i el desig de trobar-se amb el Senyor ressuscitat, que és la 'Porta de la Bellesa'. La superficialitat, la banalitat, a vegades fins i tot la negligència d'algunes celebracions litúrgiques, no sols no ajuden el creient a progressar en el seu camí de fe, sinó que, sobretot, ofenen els qui tornen a les celebracions cristianes i, en particular, a l'Eucaristia dominical, després de molt de temps. Aquests últims decennis, alguns han arribat a donar excessiva importància a la dimensió pedagògica i a la voluntat de fer la litúrgia comprensibles àdhuc als observadors externs i han minimitzat la seva funció principal, que és introduir-nos amb tot el nostre ésser en un misteri que ens supera totalment. En tant que celebració de la fe en l'acció salvífica

de Déu en el seu Fill Jesús, és missionera. Essencialment dirigida a Déu, la litúrgia és bella quan deixa que es manifesti el misteri d'amor i de comunió en tota la seva bellesa. La litúrgia és bella quan és 'agradable a Déu' i ens introdueix en el goig diví" ("*Via pulchritudinis*", *camí d'evangelització i de diàleg*, del Pontifici Consell de la cultura, 3, c), 2006 : *Documents d'Església*, 43 (2008) 534-535).

La sensibilitat litúrgica es nodreix de l'exercici dels sentits, tal com ja hem vist. L'atmosfera en la qual es desenvolupa la celebració és la d'un món de realitats senzilles (els símbols) que desperten i imbuïxen els cinc sentits humans. Per això cal que l'àmbit creat per la celebració sigui realment ric en sensibilitat (no sensible-ria), que posi en acte la dimensió corporal de la persona. En referència a això, es bo de recordar uns pensaments d'Olivier Clement: "Per la litúrgia, la Paraula s'insereix en un art total... en una experiència de santa bellesa que pacifica i transfigura els nostres sentits, les nostres facultats. Tots els aspectes de la celebració, el perfum, l'encens, les llums flamejants (vívants), els cants, són símbols del cel i de la terra units i renovats en el cos de Crist sota el foc de l'Esperit, mentre les icones [les imatges, podríem dir] ens posen en comunió amb unes presències personals que es van fer transparents a l'amor i a la bellesa" (*Le visage interieur*. Paris, 1978, 176-177). I, encara: "En la litúrgia, l'ésser humà fa l'aprenentatge del seu cos com a cos litúrgic, com a cos sacramental, com a cos ressuscitat." I això té, també, "una força de teràpia" (*Donner un sens à notre corps*. *Contacts*, 33 (1981) 103).

La percepció per mitjà dels sentits inicia i ajuda el procés contemplatiu, per-

què els sentits són més receptius que la intel·ligència. Hi contribueix d'una manera particular el fet que els gestos simbòlics siguin repetitius. La reiteració dels gestos rituals no és pejorativa; són gestos simbòlics que ens remetent als gestos de Jesús i en general a la Sagrada Escripura; com a tals, evocuen els passats, el revelen i fan present la vida del Ressuscitat i l'obra salvadora a favor de la humanitat per tal de portar-nos a descobrir possibilitats noves en el camí de la fe. (per a tot aquest paràgraf, cf. L. Maldonado – P. Fernández, *La celebración litúrgica: Fenomenología y teología de la celebración a La celebración...*, o. c., p. 282-283, 287-289; E. Salmann – G. Bonaccorso, *Prospettiva simbolico-rituale a Corso di teologia sacramentaria*, I. Brescia, 2000, p. 345-377).

La mistagogia

És important redescobrir la mistagogia. És a dir, la manera d'introduir en el Misteri els qui participen en la celebració. Cal entendre-la en un doble sentit: com una determinada manera de celebrar la litúrgia i com a exposició del significat de les accions celebrades.

Essencialment, la mistagogia consisteix en una determinada manera de celebrar la litúrgia; en una manera de relacionar-se amb el misteri de l'acció de Déu entre nosaltres. És la conseqüència d'entendre la celebració com a actualització del misteri de la salvació, com a memorial de l'obra de Jesucrist. Poso tres exemples molt gràfics trets de Paul de Clerk: hi ha una manera de portar a l'altar les ofrenes que dóna entenent que no es tracta d'un trasllat de mercaderies, sinó de la disposició oblativa de tota l'assemblea, que, simbolitzada en alguns germans i germa-

nes, segueix el seu Senyor cap a l'altar. Hi ha una manera de compartir el Cos i la Sang del Senyor (més que de "distribuir la comunió", que de Clerk troba una expressió massa mecànica) que dóna a entendre, sense que calgui dir-ho, que és el Senyor qui es dóna en aquest moment per ser compartit, per ser nodriment del seu poble. I hi ha una manera de rebre el Cos i la Sang de Crist que dóna a entendre que es tracta de combregar amb el Senyor mort pels nostres pecats i ressuscitat per donar-nos la vida i constituir-nos en comunitat eclesial (cf. *III Congrés Litúrgic de Montserrat*, Barcelona, 1993, p 118-123). La psicologia reconeix, també, el valor pedagògic i testimonial dels gestos i de les actituds externes.

En el fons, es tracta que els gestos i les actituds siguin significatius, ben fets, expressius (uncions o aspersions, per exemple), viscuts interiorment, així com que les paraules que els acompanyen siguin ben proclamades. Això suposa que el celebrant ho viu amb el cor pacificat, sense pressa i fent-ne pregària.

En aquest sentit, podem dir que la celebració té en ella mateixa una funció didàctica, educadora de la fe amb vistes a donar culte a Déu en esperit i en veritat, i a la recepció de la gràcia (cf. *Sacrosanctum Concilium*, 33).

En segon lloc la mistagogia consisteix en l'explicació oral de tota la significació implícita en el que s'està celebrant, a través d'una exposició que invita a la reflexió i a la vivència profunda. A l'època patristica aquesta explicació es feia després d'haver viscut per primera vegada la celebració, perquè creien que sense una experiència prèvia era més difícil d'entendre-ho. En el nostre cas, jo diria que cal fer la mis-

tagogia abans i després de la celebració, no durant la celebració (si de cas només amb una breu monició), per tal d'ajudar els fidels a passar d'allò que capten amb els sentits vers el sentit profund del que es viu en la celebració. De Clerk diu que "la mistagogia comporta una prioritat epistemològica de l'acció" (o. c., p. 120). És a dir, partint de l'acció, dels signes (paraules, accions, ritus) exposa el seu significat per tal que els fidels captin el seu sentit profund, la realitat invisible de la qual són portadors.

Convé evitar, però, el perill del "didactisme"; és a dir, de convertir al celebració en una catequesi contínua a través de monicions i glosses. A més, cal tenir present que no s'ha de pretendre comprendre-ho tot d'una vegada (cosa, a més, impossible). Anem compronent el contingut de la celebració litúrgica a poc a poc, al llarg de tota la vida, a mida que s'hi va participant i que es va aprofundint en l'experiència espiritual.

L'homilia

Per acabar, voldria referir-me a l'homilia com a element que ajuda la mistagogia dins de la celebració mateixa. Ha d'ajudar a actualitzar la Paraula proclamada, destacant sobretot el que Déu està actualitzant avui en la celebració a través de la presència operant del misteri de Crist per a la salvació. En aquest sentit, ha de fer veure la unió íntima entre la Paraula proclamada i l'acció sacramental que se celebra, o la gràcia que ens és comunicada en una acció no sacramental. Per això, hi hauria d'haver una dimensió exegètica, en l'homilia, que comenti les lectures des de la perspectiva de la celebració (un mateix text posem per cas a Nadal o en temps penitencial, ha de

ser comentat amb accents diferents, per exemple, el Ps 129). Convé que l'homilia sigui més kerigmàtica (que anuncii el que Déu fa avui en la celebració) i parenètica (que exhorti a penetrar el misteri, a viure el contingut de la celebració i a traduir-lo en la vida concreta) que no pas moralitzant (insistir en el que hem de fer i en el que no fem i hauríem de fer) en desconexió amb el contingut del que se celebra (el comportament moral cristià ha de ser fruit del desig de correspondre al que Déu en Crist fa i ens dóna en el seu amor; primer hi ha d'haver l'opció intel·lectual i afectiva pel Crist, així com la celebració del seu misteri per tenir vida en ell, i després surt voler menar una vida en Crist).

** Per a tot el tema de la mistagogia i de l'homilia, cf. Josep M. Soler, *La liturgia, fuente de la vida espiritual*. Barcelona, CPL, 2000, p. 53-62 (*Quadernos Phase*, 106). I per a tot el conjunt, es pot veure: Aurelio Ferrándiz García, *La teologia sacramental desde una perspectiva simbólica*. Barcelona, CPL, 2004 (*Biblioteca Litúrgica*); Jean Corbon, *Litúrgia fonamental. Misteri-Celebració-Vida*. Abadia de Montserrat, 2000 (*Saurí*, 153).

Conclusió

El simbolisme de la celebració litúrgica ens posa en contacte amb el misteri del Déu Trinitat, amb la seva obra salvadora a favor de la humanitat i ens agermana cada vegada més en Església. En aquest sentit, *Oriental Lumen* diu que "la litúrgia és el cel a la terra" (n. 11). És a dir, fa present en la finitud del temps el misteri de Déu i la vocació de la humanitat, tot fent el memorial del misteri pasqual de Jesucrist i anticipant la glòria futura. Per això, després de viure la celebració hauríem de poder

repetir les paraules de la primera carta de sant Joan: "Us anunciem allò que existia des del principi, allò que hem sentit, que hem vist amb els nostres ulls, que hem contemplat, que hem tocat, referent al qui és la Paraula de la vida, ja que la vida s'ha manifestat; us en donem testimoni" (1/0 1, 1-3). Evidentment des de la fe, però no pas d'una manera irreal. Els pastors, els qui hem rebut la missió de presidir les celebracions hem de fer tots els possibles perquè aquesta experiència pugui ser realitzada per a tots els qui hi participen.

Josep M. Soler,
Abat de Montserrat

Bisbat de Sant Feliu de Llobregat. Secretaria General
Pl. de la Vila 11, 1r.
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 632 76 30 - Fax 93 632 76 31
butlleti@bisbatsantfeliu.cat
www.bisbatsantfeliu.org